

Supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund kommune

Supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund kommune

Forsidebilde: Flatsetøya lengst sør i kommunen, på sørsiden av Frei, ble knapt undersøkt under første gangs naturtypekartlegging på Frei. Den ble derfor prioritert under feltarbeidet i 2011. Det ble ikke påvist så mange verdifulle miljøer her, men på sørsiden av øya, sørvest for Tangen ligger ei ganske intakt bukt med en del strandenger som nå er kartlagt. Foto: Ulrike Hanssen

Miljøfaglig Utredning AS

Rapport 2012:23

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: Geir Gaarder
	Prosjektmedarbeider(e): Kirstin Maria Flynn, Ulrike Hanssen
Oppdragsgiver: Møre og Romsdal fylke, miljøvern- delinga	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Kjell Lyse
Referanse: Gaarder, G., Flynn, K. M., Hanssen, U. 2012. Supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2012:23: 1-25 + vedlegg. ISBN 978-82-8138-589-4.	
Referat: Det er utført en supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund kommune, Møre og Romsdal fylke. I alt er det nå kjent 68 lokaliteter utenom marine miljøer i kommunen, hvorav 17 lokaliteter er helt nye. 8 gamle lokaliteter ble reinventert og har fått oppdaterte beskrivelser. De nye lokalitetene fordeler seg verdimeessig med 7 lokaliteter med verdi viktig – B og 10 med verdi lokalt viktig – C. Lokalitetene er beskrevet på grunnlag av metodekrav fra Direktoratet for naturforvaltning (oppdatert versjon januar 2010), lagt inn i databasen Natur2000 og faktaark for hver lokalitet er lagt inn i denne rapporten. I tillegg er kunnskapen om kjente rødlistearter utenom virveldyr sammenstilt. Denne viser at minst 29 arter er kjent fra kommunen, der litt over halvparten er sopp. I tillegg kommer noen antatt innførte arter. Den nye kartleggingen indikerer at de fleste viktige naturområdene utenfor marine miljøer nå trolig er kjent i Kristiansund kommune, men at det sannsynligvis ennå gjenstår en del lokaliteter av litt lavere verdi. Gjennomgående vurderes dekningsgraden å være middels god/mangelfull i kommunen, men enkelte områder der det foreligger indikasjoner på verdifulle miljøer eller med forholdsvis dårlig dekningsgrad er nevnt.	
4 emneord: Biologisk mangfold Kristiansund Naturtyper Kartlegging	

Forord

Miljøfaglig Utredning AS har utført en supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund kommune, Møre og Romsdal fylke.

Utredningen er utført på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Hovedansvarlig hos fylkesmannen har vært Kjell Lyse. Fra kommunen har Aud Stølen vært ansvarlig. Begge skal ha takk for tips om lokaliteter og bidrag til prioriteringer av feltarbeidet. Det samme gjelder enkelte andre bidragsytere fra kommunen. Fylkesmannen takkes også for hjelp med utarbeidelse av dekningskart.

Prosjektansvarlig for Miljøfaglig Utredning har vært Geir Gaarder. I tillegg har Kristin Maria Flynn og Ulrike Hanssen deltatt både under feltarbeidet og ved rapportskrivningen.

Tingvoll/Bergen, 19/04/2012

Geir Gaarder

Kirstin Maria Flynn

Ulrike Hanssen

Innhold

FORORD	4
INNHold	5
SAMMENDRAG	6
1 INNLEDNING.....	9
2 METODE.....	10
2.1 GENERELT	10
2.2 FELTARBEIDET I 2011	10
2.3 VERDISSETTING	12
3 NATURTYPELOKALITETER	13
4 RØDLISTEDE ARTER	17
4.1 RØDLISTEDE ARTER I KRISTIANSUND.....	17
4.2 KARPLANTER	17
4.3 SOPP.....	18
4.4 LAV	19
4.5 ALGER.....	20
4.6 VIRVELLØSE DYR	21
5 OPPSUMMERING OG OPPFØLGENDE ARBEID.....	22
6 SKRIFTLIGE KILDER.....	25
VEDLEGG: FAKTAARK FOR REGISTRERTE LOKALITETER.....	26

Sammendrag

Kristiansund kommune fikk gjennomført første gangs naturtypekartlegging tidlig på 2000-tallet, men da splittet opp på Frei og gamle Kristiansund kommuner (Gaarder 2003a, b). Kartleggingen var gjennomført med basis av gammel metodikk, noe som ikke minst medførte ganske korte lokalitetsbeskrivelser sammenlignet med dagens krav. Det meste av dataene var på den andre siden basert på nytt feltarbeid, noe som gav oppdatert kunnskap og forholdvis detaljerte avgrensninger av de fleste lokalitetene. Behovet for kontroll av lokalitetene ble derfor ikke vurdert som spesielt høyt. På den andre siden er dette et pressområde for utbygging og det var et visst behov for supplerende kartlegginger.

Vårt feltarbeid ble utført i form av dagsturer spredt utover et langt tidsrom, med noen turer til dels tidlig på våren og noen turer til dels seint på høsten. Siste felttur ble utført i januar 2012. Hovedvekten av feltarbeidet ble lagt til gamle Frei kommune, mens det bare ble undersøkt litt mindre areal på innsiden av Nordlandet i gamle Kristiansund kommune. På Frei var det derimot spredte besøk over hele øya, i første rekke i lavlandet, men også besøk av høyereliggende områder.

I alt er det nå kjent 68 verdifulle naturtyper i Kristiansund kommune utenom marine miljøer (som omfatter et ti-talls lokaliteter), fordelt på 52 i tidligere Frei og 16 i gamle Kristiansund kommune. Antallet er verken spesielt lavt eller høyt til å være en kommune av denne størrelsen, men det er grunn til å merke seg at halvparten har fått verdi lokalt viktig – C, noe som er forholdsvis mye sammenlignet med mange andre kommunale undersøkelser. Dette indikerer dels at kartleggingene hittil har vært forholdsvis grundige og dels at det er begrenset med naturverdier i kommunen. 17 lokaliteter (25%) er nye og først beskrevet gjennom dette prosjektet. I tillegg ble 8 gamle lokaliteter (12%) reinventert og har fått oppdaterte beskrivelser. Av de 17 nye så fikk 7 verdien viktig – B og 10 verdien lokalt viktig – C og ingen verdien svært viktig - A, noe som også er med på å indikere et forholdsvis høyt kartleggingsnivå i kommunen.

I kommunen er det særlig i skog det er funnet mange og verdifulle miljøer, noe som er typisk for mange kommuner, og selv om den er nokså skogfattig og ligger ut mot havet. Ellers er spredningen i typer ganske god, men det er grunn til å merke seg forholdsvis lave naturverdier i kulturlandskapet. Det er opplagt at det gjenstår å finne flere verdifulle naturtyper i Kristiansund kommune, men det er nok ikke lenger så mange av høy verdi som gjenstår å oppdage på landjorda. Ute i havet er kunnskapsnivået derimot vesentlig lavere og der kan det ennå ligge store, skjulte naturverdier.

Tabell 0.1 Fordeling av kjente, prioriterte naturtyper i Kristiansund kommune utenom marine miljøer, basert på tidligere naturtypekartlegging (Gaarder 2003a, b) og vårt feltarbeid i 2011.

Hovednaturtype	Naturtype	A	B	C	Total
Myr og kilde	Rikmyr			2	2
	Kilde og kildebekk			1	1
	Kystmyr		5		5
	Nordvendte kystberg	1		5	6
Fjell	Kalkrike områder i fjellet		1	2	3
	Artsrike veikanter			1	1
	Slåttemark			1	1
	Naturbeitemark			2	2
	Hagemark			1	1
Ferskvann/våtmark	Viktige bekkedrag	2	1		3
	Rike kulturlandskaps-sjøer		1	1	2
	Dammer			2	2
	Naturlig fisketomme innsjøer		1		1
Skog	Rik edellauvskog	1	7	8	16
	Rik sumpskog	1			1
	Gammel lauvskog	1	5	3	9
	Kystfurskog		2	2	4
Kyst og havstrand	Strandeng og strand-sump		2	4	6
	Rikt strandberg			2	2
Totalt		6	25	37	68

Samtidig er forekomsten av rødlistearter unntatt virveldyr gjennomgått. Det er hittil kjent 29 stedeagne rødlistearter i kommunen, fordelt på 4 karplanter, 8 sopp, 9 lav, en alge og 7 virvelløst dyr (sommerfugler, bløtdyr og koralldyr), samt en håndfull antatt innførte karplanter. Algen, bløtdyr og koralldyr er knyttet til havet. De andre artene lever på landjorda og er særlig påvist i rike og/eller fuktige lauvskoger og gammel furskog. Enkelte sommerfugler er knyttet til bosetting og/eller strandsona og noen karplanter er også funnet i kulturlandskapet. Forholdsvis få rødlistearter er funnet i kommunen. Kunnskapen må likevel sies å være middels god, og årsaken til det lave antallet skyldes nok mest få spesielle og artsrike miljøer.

Tabell 0.2 Kjente, antatt stedeagne rødlistearter i Kristiansund kommune etter siste rødliste (Kålås et al. 2010), fordelt på organismegruppe og rødlistekategori. Virveldyr (pattedyr, fugl, fisk, amfibier og krypdyr) er ikke inkludert.

Gruppe	CR	EN	VU	NT	DD	Sum
Karplanter			2	2		4*
Sopp			2	6		8
Lav		1		8		9
Alger				1		1
Virvelløse dyr		1	1	3	2	7
Sum	0	2	5	20	2	29

*Tre arter – kvit skogfrue, høstmarinøkkel og smånesle er bare kjent fra over 100 år gamle funn og kan være utryddet fra kommunen.

Kunnskapsgrunnlaget for verdifulle naturtyper unntatt marine miljøer vurderes som middels godt for hele Kristiansund kommune, mens den trolig er en god del lavere for sjøen. Det er forholdsvis få kommuner i regionen som kommer opp i et så bra dekningsgrunnlag, men kommunen har et begrenset areal og noe begrenset potensial for verdifulle naturtyper. Likevel er det fremdeles noen områder som med fordel kan oppsøkes for å få bedret grunnlag ytterligere;

- Nordvest for Kvernberget lufthavn skal det være enkelte små huler som bør sjekkes.
- Det burde vært kartlagt noe bedre på nordøstre deler av Frei, da dette er en forholdsvis dårlig undersøkt del av kommunen. Dette gjelder både for skog, myr og ferskvann.
- Ei artsrik slåtteeeng på Møst er trolig en verdifull lokalitet, men er hittil ikke sjekket.
- De nokså tungt tilgjengelige vestvendte lia mellom Bjørnvika og Yttervika på østsiden av Møstvågen er ikke undersøkt og kan ha enkelte verdier knyttet til skog og berg.

Figur 0.1 Prestmyra er et ganske stort myrområde sentralt på Frei. Den er ikke spesielt artsrik og enkelte mindre inngrep har skjedd her. Siden den ligger i lavlandet ut mot kysten representerer den likevel et verdifullt og noe truet naturmiljø, og den er nå derfor kartlagt som ei intakt kystmyr. Foto: Geir Gaarder.

1 Innledning

I Stortingsmelding nr. 58 om bærekraftig utvikling (Miljøverndepartementet 1997) har Stortinget bestemt at «alle landets kommuner skal ha gjennomført kartlegging og verdiklassifisering av det biologiske mangfoldet på kommunens areal i løpet av år 2003». Direktoratet for naturforvaltning har utarbeidet en håndbok til hjelp for kommunene i kartleggingsarbeidet (Direktoratet for naturforvaltning 2007).

Kristiansund kommune gjennomførte første gangs naturtypekartlegging for knapt 10 år siden (Gaarder 2003a, b). Dette var et fellesprosjekt for Averøy, Frei og Kristiansund kommuner, der de to sistnevnte siden ble slått sammen til nye Kristiansund kommune. Det ble da foretatt tradisjonell innsamling av eksisterende data, men der en del av disse ble kontrollert i felt, samt at det ble foretatt en del nytt feltarbeid. Områdebeskrivelsene var basert på daværende metodikk, noe som innebærer at de er kortfattede sammenlignet med dagens krav, og mangler tematisk inndeling (inkludert sparsom begrunnelse for verdisetting). På den andre siden medførte det nye feltarbeidet at dataene fremdeles kan betraktes som for det meste ganske nye og områdeavgrensningene har også en forholdsvis høy presisjon.

Selv etter kommunesammenslåingen er Kristiansund å betrakte som en presskommune, med befolkningsvekst og etableringer av industri, butikker mv. Behovet for nye arealer til boligbygging, forretninger og industri er derfor til stede, særlig i lavlandet og områder nær vei. Dette gjør det i neste omgang viktig med en relativt høy dekningsgrad på naturtypekartleggingen i kommunen, og behovet for supplerende undersøkelser var derfor til stede. Med grunnlag i tilskudd fra Direktoratet for naturforvaltning engasjerte derfor Fylkesmannen i Møre og Romsdal konsulentfirmaet Miljøfaglig Utredning AS til å gjennomføre en slik kartlegging i kommunen.

Med grunnlag nytt feltarbeid har en mer dekkende naturtypekartlegging nå blitt gjennomført i kommunen. På basis av utvalgskriterier fastlagt av Direktoratet for naturforvaltning (2007) betyr dette i praksis at det særlig er lagt vekt på å finne miljøer med;

- forekomst av rødlistearter, dvs. arter på Artsdatabanken sin liste over truede og nær truede arter (Kålås m.fl. 2010)
- kontinuitetsområder
- artsrike naturtyper
- sjeldne naturtyper
- viktig biologisk funksjon
- spesialiserte arter og samfunn
- naturtyper med høy produksjon
- naturtyper i sterk tilbakegang

Kartleggingen har imidlertid ikke som målsetting å:

- Få total oversikt over alle kjente arter (vanlige arter registreres ikke)
- Få total oversikt over alt areal (vanlige naturtyper registreres ikke)
- Kartlegge arter (arter skal i første rekke registreres innenfor verdifulle naturtyper)

2 Metode

2.1 Generelt

Direktoratet for naturforvaltning (2007) sin håndbok i kartlegging av biologisk mangfold har vært en sentral rettesnor for hvordan arbeidet har blitt lagt opp. Håndboka sine metoder for hva for naturtyper som skulle registreres, verdsettes og presenteres, har vært styrende.

Håndboka deler norsk natur inn i 7 hovedtyper og har valgt ut 57 naturtyper innenfor disse som skal prioriteres ved kartleggingen. Den samme hovedinndelingen og de samme prioriteringene av naturtyper er brukt i dette prosjektet. Også håndboka sitt verdsettingssystem er fulgt, samt at alle lokaliteter er lagt inn i en egen database. Som databaseverktøy er *NaturkartDA* sin base *Natur2000 versjon 4.1* benyttet. I tillegg er lokalitetene avgrenset på digitale kart i kartprogrammet QGis, med grunnlag i flyfoto, topografiske kart og punkt stedfestet med GPS.

Under feltarbeidet har det blitt samlet inn enkelte belegg av rødlistearter og andre regionalt sjeldne arter. Disse er oversendt Botanisk Museum i Bergen, Trondheim eller Oslo. Navnebruk for artene er basert på vanlig, gjeldende navnetting og systematikk for de ulike artsgruppene. Det meste av funnene vil bli gjort tilgjengelig via Artskartet til Artsdatabanken (2012). Dette skjer dels gjennom museene sine innlegging av belegg i deres egne baser. I tillegg er i underkant av 200 artsfunn lagt inn i Biofokus sin GBIF-portal (BAB) og blitt tilgjengelig på Artskart via den.

2.2 Feltarbeidet i 2011

Hovedgrunnlaget for prioriteringene av feltarbeidet i 2011 var et enkelt notat som ble utarbeidet av prosjektansvarlig (Geir Gaarder) i januar 2011, med forslag til undersøkelsesområder, samt supplerende innspill fra kommunen. Et oppstartsmøte ble gjennomført 22.02.2012, med følgende deltakere;

- Kjell Lyse fra Fylkesmannen
- Geir Gaarder fra Miljøfaglig Utredning
- Andreas Sandvik – leder i Miljøkomiteen i Kristiansund
- Magne Ommedal medlem i Miljøkomiteen i Kristiansund
- Geir Aakvik Plan- og bygningssjef i Kristiansund
- Aud Stølen Miljøvernleder i Kristiansund

I notatet ble det listet opp 8 delområder som ble anbefalt en nærmere, supplerende undersøkelse. Disse var;

1. Gamle Kristiansund kommune: En halv dag rundt Vanndamman, med særlig vekt på beitemarksopp (høstbesøk)
2. Gamle Kristiansund kommune: Kanskje et par timer på sørsiden av Nordlandet for å sjekke enda bedre ut rike strandberg rundt Omsa.
3. Frei: Lågfjellet/Freikollen/Seterhaugen: Minst en feltdag for sjekk etter særlig rike skogsmiljøer
4. Frei: Lågfjellet: En halv feltdag med kartlegging av rik fjellvegetasjon.

5. Frei: Flatsetøya: En halv dag for sjekk av beitemarksopp innenfor Prestholmen og av edellauvskog på øya.
6. Frei: Freivatnet og myr- og våtmarkslandskapet sør for dette: En feltdag for sjekk av kystmyr, bekkedrag, sumpskog mv.
7. Frei: Vassdraget fra Drobovatnet og mot NØ: En feltdag for sjekk av bekken, inkludert skog i området rundt.
8. Frei: Ner-Bolga: Et par timer for sjekk av fuktige skogsmiljøer.

Ut over dette kom det på møtet fram tips om bl.a. enkelte mindre huler/grotter på sørlige del av Nordlandet og nordre del av Frei fra kommunen. Videre var det konkrete ønsker om reinventering av bl.a. et myrområde med bare gamle data på sørlige deler av Frei.

Under det praktiske feltarbeidet 6 av de 8 områdene nevnt ovenfor oppsøkt og kartlagt nærmere. De som ikke ble fulgt opp var Vanndamman og området nordøstover fra Drobovatnet. For Vanndamman sin del skyldes dette delvis en noe svak soppseong, men i første rekke var det begrenset med ressurser som var årsaken. Av samme årsak ble bare 1-2 mulige grotter/huler på nordsiden av Frei ettersøkt (og ikke funnet), samt ingen på Nordlandet, mens myrområdet på sørsiden av Frei derimot ble reinventert. Derimot ble det ut over dette sørøst for Drobovatnet, samt inne i Sødalen (sistnevnte dels på bakgrunn av tips fra lokalkjente).

Figur 2.1 Lokaltet 29 Flatset sørøst er ei atlantisk høymyr som først ble kartlagt tidlig på 1980-tallet (Moen 1984). Den ble inkludert i første gangs naturtypekartlegging for Frei kommune (Gaarder 2003), men da bare basert på de gamle dataene og uten nytt feltarbeid. Kommunen ønsket både av den grunn og fordi den ligger i et pressområde for utbygging at den skulle undersøkes på nytt, noe som ble gjort. Foto: Geir Gaarder.

2.3 Verdisetting

Alle lokaliteter er verdsatt etter Direktoratet for naturforvaltning (2007) sitt system, som deler inn lokalitetene i **viktige (B)** og **svært viktige (A)** område. I tillegg kjem område som er **lokkalt viktige (C)**.

Det er satt opp 5 kriterium for verdisetting av lokalitetene:

- Størrelse og hvor godt utformet de er (verdien øker med størrelsen og hvor godt utformet de er)
- Grad av tekniske inngrep (tekniske inngrep reduserer verdien)
- Forekomst av rødlistearter (verdien øker med antall og trusselsgrad)
- Preg av kontinuitet (verdien øker med miljøet sin alder)
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt)

Forekomst av rødlistearter er ofte et vesentlig kriterium for å verdsette en lokalitet. Ny norsk rødliste kom høsten 2010 (Kålås m.fl. 2010). Der er IUCNs kriterium for rødlisting av arter (IUCN 2005) brukt i rødlistearbeidet, og dette har bl.a. ført til at en del arter med store forekomster, men som der det er dokumentert at de går attende, har vorte ført opp på rødlista. De nye rødlistekategoriene med rangering og forkortelser er (med engelsk navn i parentes) :

RE – Regionalt utrydda (Regionally Extinct)

CR – Kritisk truga (Critically Endangered)

EN – Sterkt truga (Endangered)

VU – Sårbar (Vulnerable)

NT – Nær truga (Near Threatened)

DD – Datamangel (Data Deficient)

Ellers vises det til Kålås m.fl. (2010) for nærmere forklaring av inndeling, metoder og utvalg av arter for den norske rødlista. Der er det også kortfatta gjort reie for hva for miljø artene lever i og viktige typer trusler.

3 Naturtypelokaliteter

Når en unntar marine miljøer, så er det nå kjent i alt 68 verdifulle naturtypelokaliteter i Kristiansund kommune, fordelt på 52 lokaliteter i gamle Frei kommune og 16 lokaliteter i gamle Kristiansund kommune. Av disse er 17 nye lokaliteter som følge av feltarbeidet i 2011 (15 på Frei og 2 på Nordlandet), samt at 8 gamle lokaliteter på Frei ble reinventert og fikk oppdaterte beskrivelser og avgrensinger (inkludert en som ble splittet i to). I tabell 3.1 og 3.2 er det gitt en oversikt over alle lokaliteter, fordelt på de gamle kommunegrensene.

Tabell 3.1. Oversikt over registrerte naturtyper innenfor gamle Frei kommune med naturtype og verdi, samt opplysninger om informasjon i Naturbase er basert på gamle data (fra Gaarder 2003a), eller nye data som følge av feltarbeidet vårt i 2011. Nummerering er den samme som på faktaarkene og følger innleggingen i databasen Natur2000 (lokalitetene vil derimot få andre nummer i Naturbase).

Status	Nr	Områdenavn	Naturtype	ID	Verdi
Reinventert	1	Orstranda	Strandeng og strandsump	G05	C
Gammel	2	Vik	Strandeng og strandsump	G05	C
Gammel	3	Nerbolga - havstrand	Strandeng og strandsump	G05	B
Gammel	4	Nerbolga - beitemark	Naturbeitemark	D04	C
Gammel	5	Store Rensvikvatnet	Rike kulturlandskapssjøer	E08	C
Gammel	6	Litlvatnet (Lille Rensvikvatn)	Rike kulturlandskapssjøer	E08	B
Reinventert	7	Jordåla	Rik sumpskog	F06	A
Gammel	8	Ekservollen ved Frei kirke	Rik edellauvskog	F01	C
Gammel	9	Trøa	Rik edellauvskog	F01	B
Gammel	10	Dalen	Viktige bekkedrag	E06	B
Reinventert	11	Valmyra sør	Nordvendte kystberg og blokkmark	B04	C
Reinventert	12	Valmyra sørøst	Nordvendte kystberg og blokkmark	B04	C
Gammel	13	Middagsskaret ved Bolga	Gammel lauvskog	F07	B
Gammel	14	Rensvik	Rik edellauvskog	F01	B
Gammel	15	Hysåsen sørvest	Gammel lauvskog	F07	B
Gammel	16	Hysåsen nordøst	Rik edellauvskog	F01	B
Gammel	17	Hysåsen øst	Kystfuruskog	F12	C
Gammel	18	Iversplassdammen Ø for Rytteråsen	Rik edellauvskog	F01	C
Gammel	19	Brattåsen vest	Kystfuruskog	F12	B
Gammel	20	Prestmyra vest	Artsrike veikanter	D03	C
Gammel	22	Bolgvåg	Rik edellauvskog	F01	B
Gammel	23	Inner Jonsokhaugen	Kystfuruskog	F12	B

Status	Nr	Områdenavn	Naturtype	ID	Verdi
Gammel	25	Freielva	Viktige bekkedrag	E06	A
Gammel	26	Endresetlia	Rik edellauvskog	F01	A
Reinventert	28	Freiåsen øst	Kystmyr	A08	B
Reinventert	29	Flatset nordøst	Kystmyr	A08	B
Gammel	30	Seterbekken nord	Rik edellauvskog	F01	B
Gammel	31	Skogvoll	Kystfuruskog	F12	C
Gammel	32	Rensvikvatna - utløpsbekk	Viktige bekkedrag	E06	A
Gammel	33	Litvatnet sør for Storskarven	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	E10	B
Gammel	34	Vågatjørna	Dammer	E09	C
Gammel	35	Sildvollnesåsen	Rik edellauvskog	F01	C
Gammel	36	Orhamran	Rik edellauvskog	F01	C
Ny	37	Freivatnet sørøst	Kystmyr	A08	B
Ny	38	Freikollen øst	Rik edellauvskog	F01	C
Ny	39	Breilia øst	Gammel lauvskog	F07	B
Ny	40	Møstvågen sørøst	Gammel lauvskog	F07	C
Ny	41	Bolga sørvest	Gammel lauvskog	F07	C
Ny	42	Møst sørøst 1	Rik edellauvskog	F01	C
Ny	43	Møst sørøst 2	Rik edellauvskog	F01	B
Ny	44	Freiåsen nordøst	Rikmyr	A05	C
Ny	45	Prestmyra	Kystmyr	A08	B
Ny	46	Bogamyra	Kystmyr	A08	B
Ny	47	Freikollvatnet nord	Kalkrike områder i fjellet	C01	C
Reinventert	48	Lågfjellet nordvest	Kalkrike områder i fjellet	C01	C
Ny	49	Lågfjellet nord	Kilde og kildebekk	A06	C
Ny	50	Freikollvatnet vest	Kalkrike områder i fjellet	C01	B
Ny	51	Kleivmyra vest	Strandeng og strandsump	G05	C
Oppsplittet	52	Sødalen	Gammel lauvskog	F07	A
Ny	53	Tangen sør	Strandeng og strandsump	G05	B
Oppsplittet	54	Sødalen vest	Gammel lauvskog	F07	B

Tabell 3.2. Oversikt over registrerte naturtyper innenfor gamle Kristiansund kommune med naturtype og verdi, samt opplysninger om informasjon i Naturbase er basert på gamle data (fra Gaarder 2003b), eller nye data som følge av feltarbeidet vårt i 2011. Nummerering er den samme som på faktaarkene og følger innleggingen i databasen Natur2000 (lokalitetene vil derimot få andre nummer i Naturbase).

Status	Nr	Områdenavn	Naturtype	ID	Verdi
Gammel	2	Kvernberget nord	Nordvendte kystberg	B04	C
Gammel	3	Gløsvågen vestsida	Gammel lauvskog	F07	C
Gammel	4	Omsa - kristtorn	Hagemark	D05	C
Gammel	5	Omsa - hasselkratt	Rik edellauvskog	F01	B
Gammel	6	Kvernberget øst	Gammel lauvskog	F07	B
Gammel	8	Karihola	Dammer	E09	C
Gammel	12	Skorpa NØ-side	Nordvendte kystberg	B04	C
Gammel	13	Byskogen sør	Rik edellauvskog	F01	
Gammel	14	Kvitneset	Nordvendte kystberg	B04	C
Gammel	15	Kolvika	Slåtteenger	D01	C
Gammel	16	Øygardsneset	Rik edellauvskog	F01	C
Gammel	17	Kutrøhaugen	Rikmyr	A05	C
Gammel	18	Karihola sørvest	Strandeng og strandsump	G05	C
Gammel	19	Kvernberget vest	Nordvendte kystberg	B04	A
Gammel	38	Lasken	Naturbeitemark	D04	C
Ny	39	Seivika vest	Rikt strandberg	G09	C
Ny	40	Omsa øst	Rikt strandberg	G09	C

Reinventeringene medførte i første rekke litt mer fylldige områdebeskrivelser for lokalitetene som ble undersøkt. Det var også endringer på avgrensningene, men disse var gjennomgående små. På samme måte ble også naturtypevalg og verdier stort sett beholdt. Bare en viktig endring skjedde. Det gjaldt Sødalen, som nå ble splittet i to, og den ene delen fikk oppgradert verdien til svært viktig – A. Her ble det generelt funnet noe mer verdier enn tidligere, der ikke minst funn av den sterkt truede arten narreglye var en viktig årsak til at den ene delen fikk oppgradert sin verdi.

Av de 17 nye lokalitetene fikk 8 verdien viktig – B og 10 verdien lokalt viktig – C. Ingen fikk verdi A – svært viktig. Dette peker ganske klart i retning av at det meste av verdifulle naturtyper nå er påvist (utenfor de marine miljøene) i Kristiansund kommune, men at det fremdeles nok står igjen en del forekomster av lavere verdi.

Naturtyper i Kristiansund

Registreringer 2011

Tidligere registreringer

Verdi

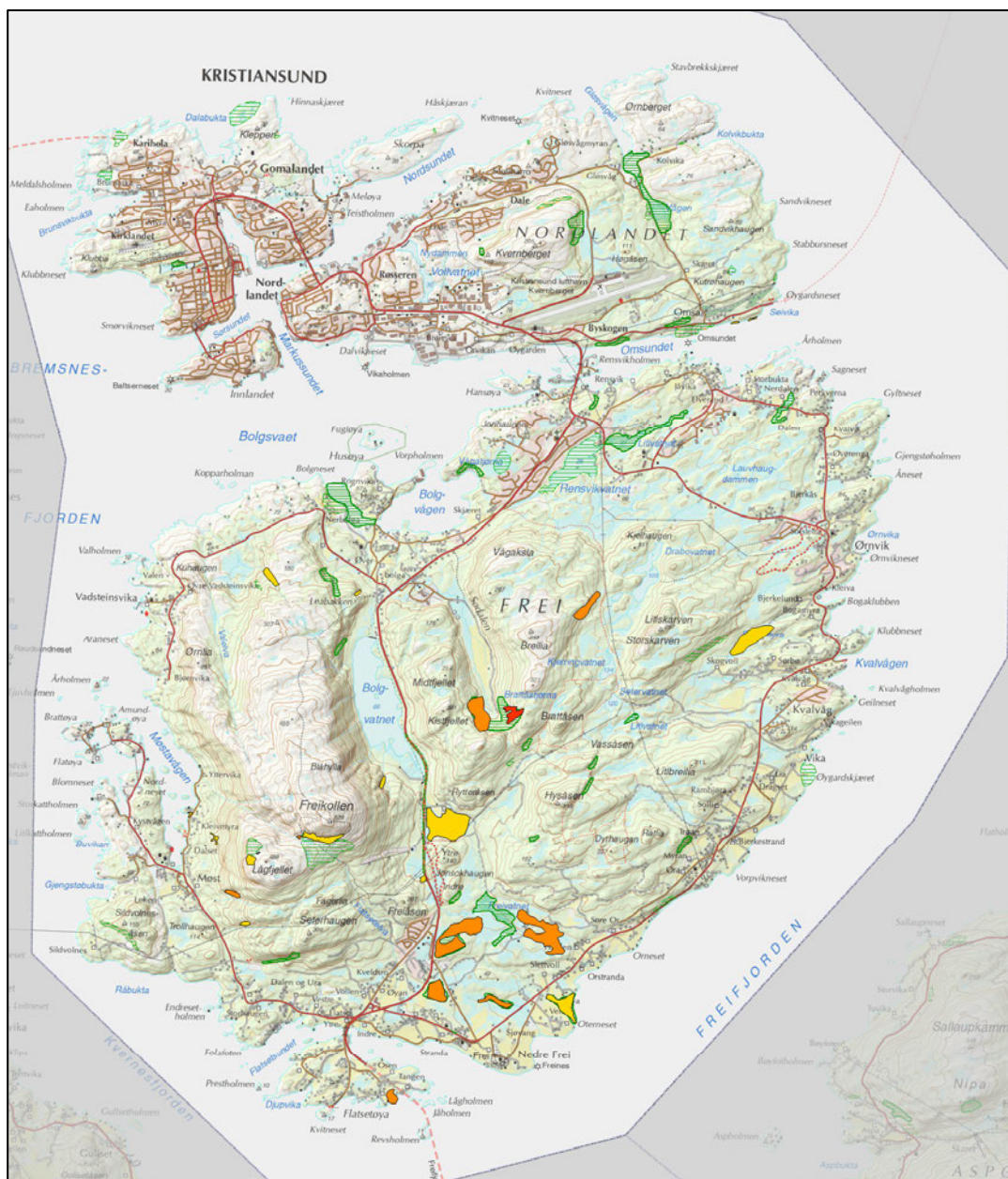
■ Svært viktig - A

■ Viktig - B

■ Loklt viktig - C

■ Nasjonalt og regionalt viktige

■ Lokalt viktige

Figur 3.1 Verdifulle naturtypelokaliteter i Kristiansund kommune, utenom marine miljøer. Lokalitetene vi kartla i 2011 er framhevet spesielt med rød, gul og oransje farger, mens gamle lokaliteter er vist med grønn farge (noen av dem vil gå ut som følge av vår revisjon).

4 Rødlistede arter

Et sentralt verktøy for å identifisere og klassifisere viktige områder for biologisk mangfold er forekomst av rødlistearter. Den norske rødlista oppdateres med jevne mellomrom av Artsdatabanken. Den siste kom i 2010 (Kålås m.fl. 2010) og er basert på kjent kunnskap om ca 21 000 arter.

4.1 Rødlistede arter i Kristiansund

En bortimot total oversikt over kjente forekomster av rødlistearter i Kristiansund kommune får en ved å søke på Artskartet til Artsdatabanken (2012). Et søk der i begynnelsen av april 2012, gav flere hundre treff for kommunen, men det meste av dette er fugl, samt en del fisk. Når en unntar virveldyr og dobbeltoppføringer, går antallet sterkt ned. Av disse igjen er det nok snakk om flere arter som er forvillet, feiloppført eller med flere registreringer på samme lokalitet. Selv om en inkluderer våre nye funn i 2011 som ennå ikke har kommet inn på Artskart, så snakker en dermed om under 50 lokalitetsforekomster av rødlistede alger, sopp, lav, moser, bløtdyr og karplanter i Kristiansund kommune, fordelt på 29 arter. Dette er ikke spesielt mye, verken i regional eller nasjonal sammenheng, og er nok med på å vise at kommunen ikke er blant de rikeste og mest interessante vi har. Likevel er det en del som er verdt å framheve også her.

4.2 Karplanter

Av i alt 10 rødlistede karplanter for kommunen, så er det grunn til å legge mindre vekt på hele 6 av disse artene. Årsakene er noe forskjellige. Islandskarse (EN) antas å være feiletikketert (jf kommentarer lagt inn i museet sin base, samt også at det samsvarer dårlig med kjent utbredelse og dels økologi til arten). Ask (NT) finnes både plantet og sekundærspredt, men ganske sikkert ikke naturlig. Det samme gjelder opplagt sølvasal (NT). Sørlig vendelrot (DD) er i Norge bare kjent helt i sørøst, og det er opplagt feil etikettering også her. Plommenype (VU) er, hvis korrekt bestemt da, også en utpreget sørlig art som opplagt bare må være tilfeldig innført til kommunen. Det samme gjelder for strandbete (VU).

Da står vi tilbake med bare 4 arter, og det er faktisk grunn til å være bekymret for om ikke hele tre av dem er forsvunnet fra kommunen! Kvit skogfrue (NT) ble påvist på sørsiden av Freikollen i 1871 og har blitt forgjeves ettersøkt der i moderne tid. Det finnes fremdeles egnede miljøer der, så kanskje vokser den her fremdeles, men det begynner nå å bli svært lenge siden den sist ble funnet. Høstmariønkel (VU) har også bare et svært gammelt funn (1865) fra Sødalen på Frei. Det virker lite sannsynlig at denne arten sterkt knyttet til lavvokste og noe tørre kulturer lenger kan finnes her. Funnet er også nokså uventet geografisk og klimatisk, siden dette i Norge normalt er en nokså kontinental art, men den har nok vært i betydelig tilbakegang i moderne tid, slik at en skal være forsiktig med å konkludere omkring merkelige gamle funn. Også smånesle (VU) er bare kjent fra et par gamle funn (1864) i Kristiansund. Arten vokser både på betydelig kulturpåvirket mark og i driftvoller i strandsona, og har særlig vært i sterk tilbakegang i kulturlandskapet. Dette er kanskje den mest sannsynlige arten som kan gjenfinnes av disse tre i kommunen, men det har vært påfallende få nye funn i fylket, så heller ikke her er situasjonen særlig lys.

Det er med andre ord bare en stedegen rødlisteart blant karplantene som vi med sikkerhet kan si vokser i Kristiansund kommune fremdeles. Det er alm (NT), som er en vidt utbredt art i Sør-Norge, men i tilbakegang særlig som følge av almesyken (på Østlandet) og hardt hjortebeite (på Vestlandet). Den forekommer ikke tallrikt i Kristiansund, men har spredte lokaliteter, særlig i de bratte, varme lisdene på søndre del av Frei.

Tabell 4.1 Rødlistede karplantearter som er påvist i Kristiansund kommune. Rødlistestatus er i henhold til Norsk Rødliste 2010 (Kålås m.fl. 2010).

<u>Norsk navn</u>	<u>Vitenskapelig navn</u>	<u>Sta- tus</u>	<u>Lokaliteter</u>
Kvit skogfrue	<i>Cephalanthera longifolia</i>	NT	Et gammelt funn på sørsiden av Freikollen
Høstmarinøkkel	<i>Botrychium multificum</i>	VU	Et gammelt funn i Sødalen
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	NT	Bl.a. Trøa, Sødalen, Bolgvågen, Endresetlia, Seterbekken nord, Møst SØ,
Smånesle	<i>Urtica urens</i>	VU	To gamle funn i Kristiansund
Sum: 4 arter			

4.3 Sopp

I alt er det funnet 8 rødlistede sopparter i Kristiansund. 7 av disse ble påvist under første gangs naturtypekartlegging, dvs i 2001/2002 og de ble alle påvist i skogsmiljøer. Den ene - kobbertunge – ble siden valgt ut i miljøvernministeren sin postkort-aksjon som kommuneart. Både denne og de andre rødlisteartene som da ble funnet vokste alle i skog. Enkelte av dem har sin hovedtyngde av funn i kulturmarker med natureng (beitemarken og slåtteeng), men kan også gå inn i rike skogsmiljøer, som her. Dette gjelder både kobbertunge, rødskivevokssopp, bitter vokssopp og elegant småfingersopp. Hasselkjuke og svellekjuke er derimot vedlevende arter og vokser på henholdsvis hasselstammer og furulæger. Svartnende kantarell er særlig knyttet til rike hasselkratt, og ble også funnet i slikt miljø på sørsiden av Nordlandet. Den siste arten – sauevokssopp – er en kravfull art som er ganske sterkt knyttet til gamle naturenger. Det har bare så vidt blitt søkt etter arten ved Vanndamman, så det er et lite håp om at den fortsatt vokser der, men sannsynligheten er nok ikke særlig stor. Det bør være brukbare muligheter for å finne ytterligere noen rødlistede sopp i kommunen, kanskje særlig i rike hasselkratt og på enkelte flekker med innslag av natureng.

Tabell 4.2 Rødlistede sopparter som er påvist i Kristiansund kommune. Rødlistestatus er i henhold til Norsk Rødliste 2010 (Kålås m.fl. 2010).

<u>Norsk navn</u>	<u>Vitenskapelig navn</u>	<u>Status</u>	<u>Lokaliteter</u>
Bitter vokssopp	<i>Hygrocybe mucronella</i>	NT	Omsa (K5)
Rødskivevokssopp	<i>Hygrocybe quieta</i>	NT	Seterhaugen SV (Fxx)
Sauevokssopp	<i>Hygrocybe ovina</i>	VU	Funnet ved Vanndamman i 1951
Svartnende kantarell	<i>Craterellus melanoxeros</i>	NT	Omsa (K5)
Elegant småfingersopp	<i>Ramariopsis subtilis</i>	NT	Trøa (F9)
Kobbertunge	<i>Microglossum fuscorubens</i>	VU	Trøa (F9)
Svellekjuke	<i>Skeletocutis subincarnata</i>	NT	Indre Jonsokhaugen (23)
Hasselkjuke	<i>Dichomitus squalens</i>	NT	Brattåsen vest (19)
Sum: 8 arter			

4.4 Lav

Med 9 rødlistearter er nok lav den gruppa (utenom fugl da) som er mest artsrik. Dette skyldes nok til en viss grad en del fokus på lav under naturtypekartleggingene, samt at det finnes enkelte fuktige og litt rike skogsmiljøer med brukbar forekomst av kravfulle arter. Særlig Sødalen på Frei skiller seg positivt ut, med hele 6 av de registrerte artene. Her ble også det klart mest overraskende funnet gjort i 2011, da narreglye (EN) ble funnet sparsomt på noen ospetrær i den sørvestvendte lisida. Dette var første funnet i Norge utenfor Nord-Trøndelag og Nordland, og arten er såpass sjelden og interessant at den har blitt foreslått som prioritert art etter naturmangfoldloven. Seinere samme år ble den riktignok også påvist på et par andre lokaliteter i regionen, i Snillfjord i Sør-Trøndelag, samt Aure og Molde i Møre og Romsdal, men den er fortsatt en nasjonalt sjelden art med en begrenset utbredelse. Samtidig er de norske forekomstene uvanlig isolerte geografisk sett, og en må helt ned til Middelhavet for å finne nærmeste lokaliteter. Dette er et utbredelsesmønster som er svært spesielt og tilsynelatende unikt for denne arten. Narreglya i Sødalen er nok kanskje den mest interessante og verdifulle artsforekomsten som er kjent i Kristiansund kommune.

Av de andre artene så har flere en tydelig kystbundet utbredelse og krever tydeligvis en kombinasjon av ganske høy luftfuktighet og et mildt vinterklima. Dette er mest utpreget for gul pærelav (NT), som er regnet for ganske sterkt knyttet til regnskogsmiljøer, både i Norge og mer internasjonalt. Ikke riktig like klimatisk krevende er skorpefittlav (NT) og hasselrurlav (NT), men begge er kystbundne. Hvithodenål (NT) og kystdoggnål (NT) har en noe større utbredelse, men også disse med et tyngdepunkt i vestlige områder. Rotnål (NT) og gubbeskjegg (NT) er derimot videre utbredt, og i første rekke knyttet til gammel barskog. Den siste arten avviker derimot en god del. Mens alle de foregående vokser på trær, så vokser tannjordglya på marka. Den er nok også vanligst langs kysten, men dette skyldes i mindre grad det fuktige klimaet, og like gjerne at den krever blottlagt kalkrik stein. Det er likevel litt uventet at den vokser ute på Grip, som har lite kalkrikt berg.

Tabell 4.3 Rødlistede lavararter som er påvist i Kristiansund kommune med lokalitetsnavn. Rødlistestatus er i henhold til Norsk Rødliste 2010 (Kålås m.fl. 2010).

<u>Norsk navn</u>	<u>Vitenskapelig navn</u>	<u>Status</u>	<u>Lokaliteter</u>
Gubbeskjegg	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT	Sødalen vest (54)
Hvithodenål	<i>Chaenotheca gracilenta</i>	NT	Sødalen vest (54)
Tannjordglye	<i>Collema bachmannianum</i>	NT	Grip
Skorpefittlav	<i>Fuscopannaria ignobilis</i>	NT	Sødalen (52)
Rotnål	<i>Microcalicium ahlneri</i>	NT	Hysåsen øst (17)
Gul pærelav	<i>Pyrenula occidentalis</i>	NT	Breilia øst (39), Sødalen vest (54)
Kystdoggnål	<i>Sclerophora peronella</i>	NT	Sødalen (52)
Narreglye	<i>Steurolemma omphalaroides</i>	EN	Sødalen (52)
Hasselrurlav	<i>Thelotrema suecicum</i>	NT	Sætervatnet SØ, Skogvoll (31)
Sum: 9 arter			

Figur 4.1 Gul pærelav *Pyrenula occidentalis* (NT) på en hasselstamme i Breilia, ganske sentralt på Frei. Arten er fuktighetskrevende og litt varmekjær, og er i Norge utbredt i et nokså smalt belte langs kysten fra Rogaland og opp til Fosen-halvøya i Sør-Trøndelag. Den vokser i Møre og Romsdal i første rekke på hassel og rogn, men kan forekomme på flere andre trær med glatt bark lenger sør. Foto: Geir Gaarder

4.5 Alger

Den marine alga *Fucus cottonii* (NT) er funnet på Bolgleira i 2009. I følge faktaarket for arten (<http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/#/Rodliste2010/Vurdering/Fucus+cottonii/19103>) er dette ingen egentlig god art, men dels en krysning mellom blæretang og spiraltang, dels oppstått via andre årsaker. Den har få funn i Norge, og da begrenset til strekningen mellom Hordaland og Sør-Trøndelag og ser ut til å ha en snever økologi, da den vokser i strandsona helt opp mot der det kommer inn strandengvegetasjon. Ingen rødlistede ferskvannsalger (gjelder primært kransalger) er kjent fra kommunen.

Tabell 4.5 Rødlistede alger som er påvist i Kristiansund kommune. Rødlistestatus er i henhold til Norsk Rødliste 2010 (Kålås m.fl. 2010).

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Status	Lokaliteter
-	<i>Fucus cottonii</i>	NT	Bogleira
Sum: 1 art			

4.6 Virvelløse dyr

Vi registrerte knapt virvelløse dyr under eget feltarbeid, og det ser heller ikke ut til å ha vært særlig mange andre som har gjort det, men ikke minst aktive søk etter sommerfugler av Jørn Roger Gustad har de siste årene ført til at et stort antall arter er påvist i kommunen, inkludert et par rødlistearter. *Bryotropha affinis* (NT) er en sjelden art som i følge rødlista bare har vært kjent fra et fåtall lokaliteter langs kysten mellom Oslo og Kristiansand, men som tydeligvis også finnes lenger nord. Det ble gjort flere funn på to lokaliteter både i Kristiansund og på Frei, noe som indikerer en bestand i kommunen. Arten opptrer gjerne nær bebyggelse, så lokalitetene var i så måte ikke uventet. En annen art - *Rhigognostis annulatella* (NT) – er bare funnet noen ganger ute i Kristiansund by (på samme lokalitet der som forrige art). Den er også sjelden og forekomsten i Kristiansund representerer ny nordgrense, men den er tidligere kjent nord til Sogn i det minste. Den lever på skjørbuksurt, ei vidt utbredt strandplante som også finnes spredt langs sjøen i Kristiansund.

I tillegg til disse sommerfuglene er det også kjent et par marine virvelløse dyr i kommunen som er rødlistet. Dette gjelder tre bløtdyr - *Chrysallida pellucida* (EN), *Lutraria lutraria* (DD) og *Saxicavella jeffreysi* (DD). Førstnevnte er funnet i Bremsnesfjorden, den andre i Bolgvågen, mens sistnevnte bare er svært grovt angitt med ”Norskehavet”. Førstnevnte er en sørlig art som det er gjort få nyere funn av i Norge, uten at økologi er nærmere angitt i rødlista. De to andre er generelt lite kjent, men påvist nord til hhv. Lofoten og Troms.

Det er også funnet to rødlistede koralldyr i kommunen - *Paragorgia arborea* (NT) og øyekorall *Lophelia pertusa* (NT). For begge arter er funnsted dårlig angitt, og de er begge arter som antas å være i tilbakegang som følge av ødeleggelse av korallrev, i likhet med mange andre arter som er knyttet til disse artsrike miljøene. Øyekorall er regnet for å være den viktigste revbyggende korallen på dypt vann langs norskekysten.

Tabell 4.6 Rødlistede virvelløse dyr som er påvist i Kristiansund kommune. Rødlistestatus er i henhold til Norsk Rødliste 2010 (Kålås m.fl. 2010).

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Status	Lokaliteter
Sommerfugler			
-	<i>Bryotropha affinis</i>		Teistholmveien 55, Myrstien 2
-	<i>Rhigognostis annulatella</i>	VU	Teistholmveien 55
Bløtdyr			
-	<i>Chrysallida pellucida</i>	EN	Mellom Klubbneset og Stavneset
-	<i>Lutraria lutraria</i>	DD	Bolgvågen
-	<i>Saxicavella jeffreysi</i>	DD	Norskehavet
Koralldyr			
Øyekorall	<i>Lophelia pertusa</i>	NT	Djupet(?), Aranesflua
-	<i>Paragorgia arborea</i>	NT	Kristiansund
Sum: 7 arter			

5 Oppsummering og oppfølgende arbeid

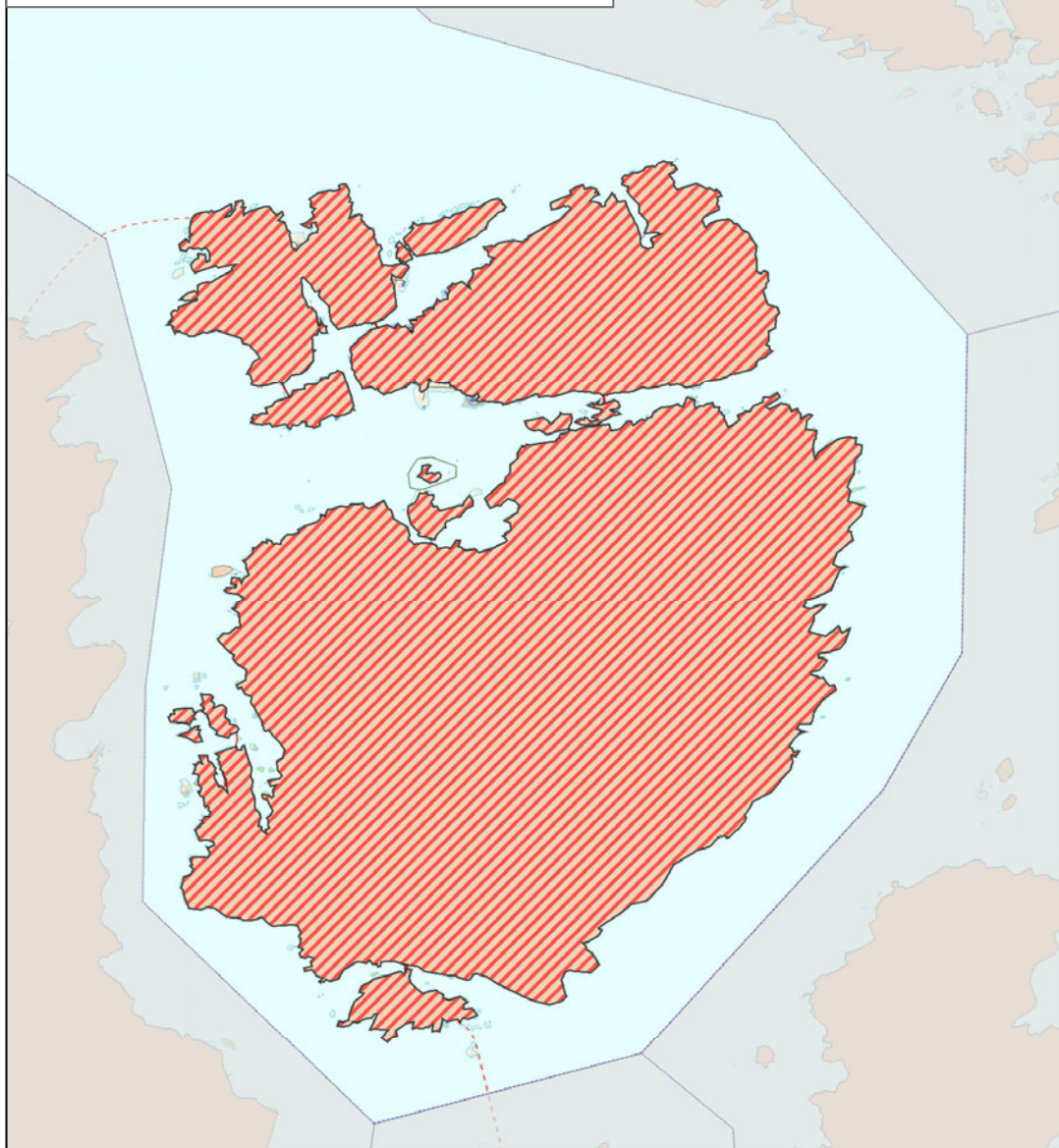
Vårt arbeid resulterte i 17 nye naturtypelokaliteter i Kristiansund kommune og reinventering av 8 gamle lokaliteter. De fleste nye lokalitetene fikk verdien lokalt viktig – C og ingen fikk svært viktig - A. Reivnteringene gav også forholdsvis små endringer i verdi eller avgrensinger, men betydelig forbedring av områdebeskrivelsene. Bare for en lokalitet ble det større endringer, med oppsplitting og heving av verdien for den ene halvdel til svært viktig – A.

Samlet sett indikerer dette ganske tydelig at de terrestre miljøene (inkludert strandsona og ferskvann) er forholdsvis godt kartlagt i Kristiansund kommune, og hele kommunen vurderes nå å ha *middels god dekningsgrad*. Dette innebærer at det forventes at de fleste lokaliteter av høy naturverdi nå er kjent, men at det fremdeles gjenstår å finne spredte lokaliteter av middels verdi og en god del av lav verdi. Videre betyr dette at dataene bør kunne gi et akseptabelt beslutningsgrunnlag for en overordnet, grov arealforvaltning, for eksempel ved utarbeidelse av kommuneplaner. Datagrunnlaget er derimot normalt for mangelfullt til å brukes som grunnlag for reguleringsplaner og andre mer detaljerte arealplaner, uten supplerende, målrettet feltarbeid.

Figur 5.1. Ved skytebanen på sørsiden av Frei ble det kartlagt ei ny kystmyr med innslag av små rike partier av verdi viktig – B. Skytebanen har redusert arealet litt, og selv om det ikke er kjent andre konkrete planer om inngrep her, så vil nok lisdene på østsiden være interessante for boligbygging, samt både myra og skogholmene ute på den aktuelle for skogplanting hvis de ambisiøse planene i samsvar med kystskogmeldinga blir realisert. Dette bør derfor være eksempel på en nyttig nyregistrering for den kommunale arealforvaltningen. Foto: Geir Gaarder

Kartleggingsstatus Kristiansund - 2012

Teiknforklaring

	Godt undersøkt
	Delvis undersøkt
	Ikkje undersøkt

Godt undersøkt
Tilstrekkeleg som grunnlag for
ei konsekvensutgreiing eller
anna planutgreiing

Delvis undersøkt
Ein vesentleg del av A- og
og B-lokalitetane er kartlagt

Ikkje undersøkt
Ingen kunnskap om A- og
B-lokalitetar

0 1 2 Kilometer

Figur 5.2. Dekningsgrad for naturtypekartlegging i Kristiansund kommune unntatt Grip og marine miljøer. Kartet er utarbeidet av Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelingen, på grunnlag av skriftlig informasjon fra Miljøfaglig Utredning.

Selv om kunnskapsgrunnlaget for Kristiansund kommune ble bedret en del gjennom undersøkelser i 2011 og nå vurderes å være middels godt, så er det likevel fremdeles områder som med fordel bør undersøkes bedre, enten fordi det foreligger enkelte indikasjoner på naturverdier der, eller fordi de har vært dårlig undersøkt hittil. Nedenfor er en del slike listet opp;

1. Nordvest for Kvernberget lufthavn skal det være enkelte små huler. Disse ble ikke sjekket opp i 2011, noe som bør gjøres.
2. Under kartleggingen i 2001/2002 ble det funnet overraskende rike skogsmiljøer på sørsiden av Omsundet, rett øst for rv 70. Samtidig er Reinsvikvatna kjent for sitt rike fugleliv, noe som også i noen grad bør gjenspeile en interessant flora og lavere fauna. Generelt burde det vært kartlagt noe bedre på nordøstre deler av Frei, da dette nok er en forholdsvis dårlig undersøkt del av kommunen. Dette gjelder både for skog, myr og ferskvann.
3. Det kom inn et tips om ei artsrik slåtteeng på Møst på sørvestsiden av Frei som ikke ble sjekket opp i 2011. Dette er antagelig en verdifull lokalitet, men med verdiomfanget er ikke kjent.
4. Lisidene på sørvestsiden av Frei ble bedre undersøkt i 2011 og dekningsgraden her da tilsvarende bedret. Derimot ble de nokså tungt tilgjengelige vestvendte lia mellom Bjørnvika og Yttervika på østsiden av Møstvågen ikke undersøkt, og her kan det fremdeles skjule seg enkelte kvaliteter, både knyttet til skog og nordvendte kystberg.

Figur 5.3 Narreglye *Steurolemma omphalaroides* (EN) på en ospestamme i Sødalen, ganske sentralt på Frei. Arten er funnet ny for kommunen og Møre og Romsdal i 2011. Den vokser ellers på osp i kystnære områder fra Leirfjord i Nord til Molde i sør. Foto: Kirstin Maria Flynn.

6 Skriftlige kilder

Artsdatabanken 2012. Artskart. www.artsdatabanken.no

Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdsetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13-1999, revidert i 2007.

Direktoratet for naturforvaltning 2012. Naturbase. www.naturbase.no

Gaarder, G. 2003a. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2003:17. 29 s.

Gaarder, G. 2003b. Biologisk mangfold i Kristiansund kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2003:18. 32 s.

IUCN 2005. Guidelines for using the IUCN Red List categories and criteria. April 2005. www.iucn.org/webfiles/doc/SSC/RedList/RedListGuidelines.pdf

Kålås, J. A., Viken, Å., Henriksen, S. & Skjelseth, S. (red.) 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norway.

Miljøverndepartementet 1997. St. Meld. 58, 1996-97. Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling.

Vedlegg:

På de neste sidene følger faktaark for registrerte naturtypelokaliteter. Faktaarkene er utskrifter fra databasen Natur2000.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rikt strandberg
Utforming: Sørlig
Mosaikk:
Feltsjekk: 05.05.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn 20.02.2012 av Kirstin Maria Flynn på grunnlag av eget feltarbeid 05.05.2011. Undersøkelsen er gjort i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund kommune for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er ikke tidligere kartlagt.

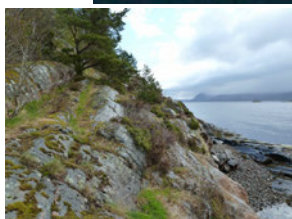
Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på strandbergene sør for veien litt vest for ferjekaia i Seivika på Nordlandet i Kristiansund kommune. Det er en tynn stripe med rike strandberg ned mot sjøen.

Avgrensingen er noe diffus mot fattigere berg i øst, men klarere mot bebyggelse i nord og vest, og mot sjøen i sør. Berggrunnen i området består i hovedsak av foliert granitt, en hard og forholdsvis fattig bergart. Likevel er det flere arter som krever en vis rikhet her, så det kan være noe skjellsandpåvirkning.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av naturtypen rike strandberg med den sørøstlige utforminga. Vegetasjonstypen etter NiN-systemet er øvre strandberg (S5-1).

Artsmangfold: Strandbergene er dominert av tørrbergarter og kantkratt. Arter som bitterbergknapp, tepperot, tiriltunge, strandnellik, vanlig arve, legeveronika, jonsokkoll og vendelrot er vanlige. Geitsvingel, gjerdevikke, fuglevikke, stankstorkenebb og blodstorkenebb finnes det også noe av. I nord er det en del hasselkratt, einer, rogn, og furu. Litt kristtorn er det også.

Bruk, tilstand og påvirkning: Nord for lokaliteten er det en vei samt noe boligbebyggelse i nordvest. Dette

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rikt strandberg
Utforming: Sørlig
Mosaikk:
Feltsjekk: 05.05.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn 20.02.2012 av Kirstin Maria Flynn på grunnlag av eget feltarbeid 05.05.2011. Undersøkelsen er gjort i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund kommune for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er ikke tidligere kartlagt.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på strandbergene sør for veien nær Omsa, et godt stykke vest for ferjekaia i Seivika på Nordlandet i Kristiansund kommune. Det er en tynn stripe med rike strandberg ned mot sjøen. Avgrensingen er noe diffus mot fattigere berg i øst og vest, men klarere mot bebyggelse i nord og mot sjøen i sør. Berggrunnen i området består i hovedsak av foliert granitt, en hard og forholdsvis fattig bergart. Likevel er det flere arter som krever en vis rikhet her, så det kan være noe skjellsandpåvirkning.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av naturtypen rike strandberg med den sørøstlige utforminga. Vegetasjonstypen etter NiN-systemet er øvre strandberg (S5-1).

Artsmangfold: Strandbergene er dominert av tørrbergarter og kantkratt. Arter som bitterbergknapp, tepperot, tiriltunge, strandnellikk, vanlig arve, legeveronika, jonsokkoll, markjordbær og vendelrot er vanlige. Geitsvingel, engfrytle, gjerdevikke, fuglevikke, stankstorkenebb og blodstorkenebb finnes det også noe av. I tillegg er svartburkne og olavskjegg registrert her. I nord er det en del hasselkratt, einer, rogn, og

Lok. nr. 40 Omsa øst forts.

fur. Litt kristtorn og roser spp. er det også.

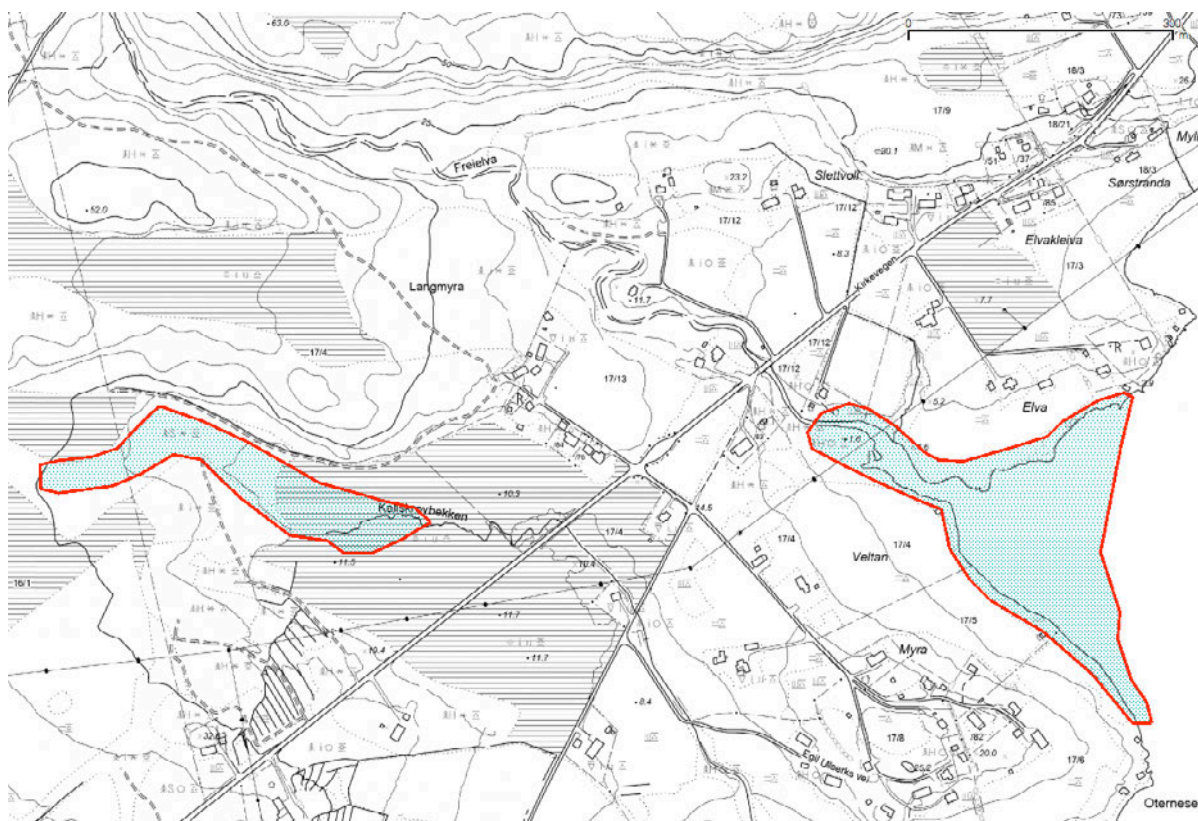
Bruk, tilstand og påvirkning: Nord for lokaliteten er det en vei samt noe boligbebyggelse i nordvest. Dette ser ikke ut til å påvirke lokaliteten i noen stor grad.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike rike strandberg i området.

Verdivurdering: Verdisetting: Det er få sjeldne og ingen rødlistede arter i lokaliteten, men det er et forholdsvis godt utviklet rikt strandberg med typiske arter for naturtypen. Lokaliteten har verdi C – lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør få stå urørt.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Strandeng og strandsump

Utforming:

Mosaikk:

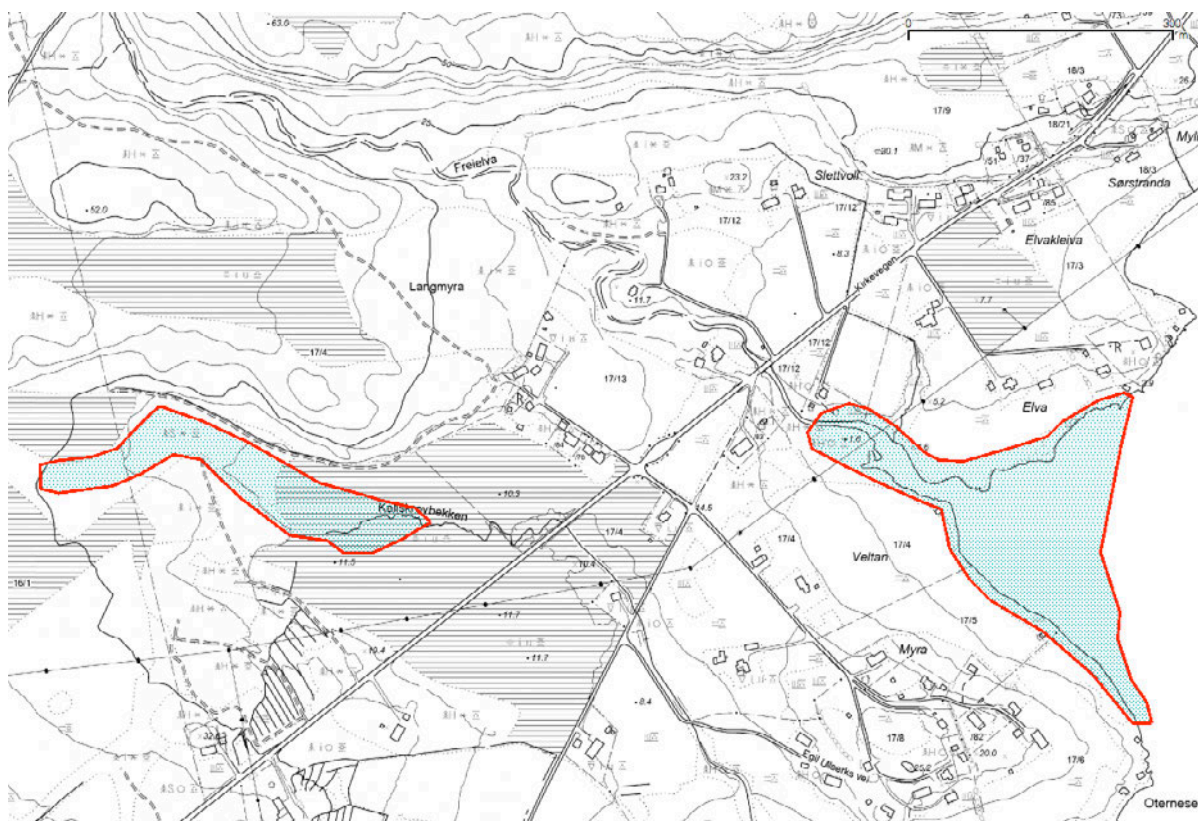
Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, samt tidligere kartlegging av Holten m.fl. (1986) og Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1997). Lokaliteten ble fanget opp i tidligere naturtypekartlegging (Gaarder 2003), og da basert bare på gamle kilder (BN00013391). Omtalen er nå revidert og det er gjort små justeringer på avgrensingen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på sørsida av Frei, der Freielva renner ut i Freifjorden. Elva renner ut i ei noe beskyttet bukt og har dannet et lite delta/elveos. Det er for det meste omgitt av dyrket mark med skarpe grenser. Utover mot sjøen blir det gradvis dypere, men det er ikke snakk om noen store grunntvannsområder her.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Holten m.fl. (1986): "Strandenglokalitet på begge sider av lita elv som renner ut i Freifjorden. Det indre elveløpet er beskytta. Lenger ut er strendene noe eksponert." "Epilitorale grensesamfunn er gråorskog nær elveutløpet, ellers dyrkamark.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik sumpskog
Utforming: Varmekjær kildelauvskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 03.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, samt tidligere kartlegging av Holten(1979) og Stølen (1998c), samt under forrige naturtypekartlegging av Geir Gaarder og Aud Stølen 17.10.2001 (BN00013365). Omtalen er nå omarbeidet til ny mal og det er gjort små justeringer på avgrensingen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på sørsida av Frei, langs Kollskrovbekken, et lite bekkedag sørvest for Freielva. Det er tydelig ganske tykke og helst også nokså finkornede løsmasser i dette området. Siden det samtidig er et ganske flatt terreng, der avgrenset lokalitet ligger i et svakt utviklet søkk, som ikke har blitt dyrket opp tidligere eller drenert, er det her opprettholdt er uvanlig og spesielt sumppreget landskap. Holten (1979) skriver at "svartorbekket er relativt langt og smalt, og ligger i en forsenkning." Lokaliteten grenser nokså tydelig mot mer ordinær fastmark i nord (her også dels myr) og sør, litt diffust mot opphør av sumppregede miljøer i vest, samt at det er gradvis og utydelig grense mot gjengroende engmark i øst (der den

Den minste, vestre av de to kløffene. Foto: Geir Gaarder

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Nordvendte kystberg og blokkmark

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 13.11.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 13.11.2011, samt tidligere egen kartlegging 01.12.2001 (Gaarder 2003) (BN00013379). Omtalen er nå oppdatert, mens avgrensning er som før. J. I. Holten (1986) undersøkte også i dette området under sitt doktorgradsarbeide (en lokalitet kalt "Ø for Vadsteinvik"). Ut fra hans artsfunn har han sannsynligvis enten vært innenfor denne lokaliteten og/eller den nærliggende lokalitet 12 - Valmyra sørøst.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter ei fuktig og skyggefull, nordvendt lita kløft mellom Vadsteinvika og Ner-Bolga, lengst nord på fjellryggen som Freikollen ligger på. Kløfta har en del blokkmark og noe bergvegger. Det er litt fuktige framspring ytterst i kløfta, men ikke noen bekk av betydning oppover (den går nok langt ned i ura).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om ei fuktig, nordvendt kløft med en overgang fra fuktig, fattig røsslynghei og over mot blåbærfuktskog og noe høgstaudepreg nede i kløfta.

Artsmangfold: Det er mest småskog i kløfta. Enkelte suboseaniske, fuktighetskrevende lav og moser ble påvist i 2002. som heimose, vengemose og dronningmose, og det er potensiale for flere slike. Ingen nye, spesielle arter ble funnet under feltarbeidet i 2011, men mye skogkarse og skogstjerneblom.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er bare småvokst og nokså ung skog i kløfta, og den har nok

Lok. nr. 11 Valmyra sør forts.

vært langt på veg helt trefri tidligere (del av kystlyngheibeltet). Den bærer ellers preg av å ha fått stå i fred, og gror nå langsomt til med skog.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes noen fuktige, beskyttede og mer eller mindre nordvendte kløfter på nordre deler av Frei, ikke minst på denne vestre delen.

Verdivurdering: Lokaliteten gis bare verdi lokalt viktig (C), siden ingen spesielt sjeldne eller kravfulle arter er påvist og lokaliteten er ganske liten.

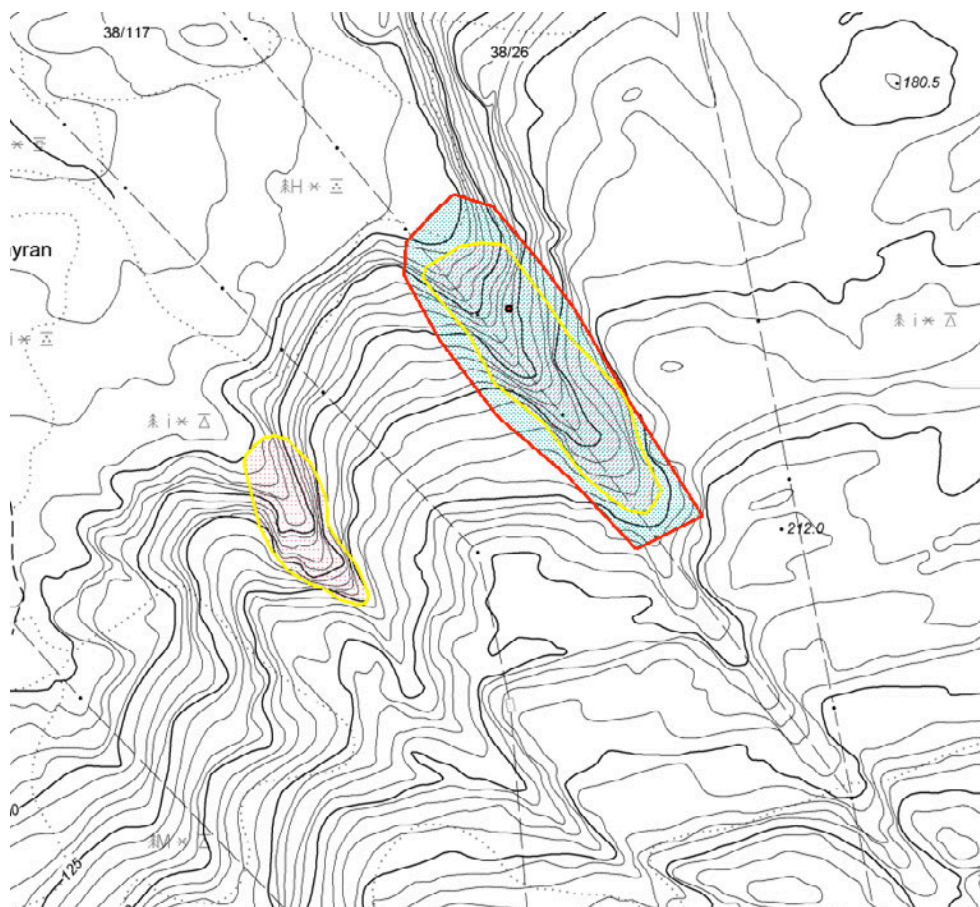
Skjøtsel og hensyn: Det er neppe særlig store, reelle trusler mot miljøet, men generelt vil alle former for inngrep være uheldig, inkludert vedhogst.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 4 art(er) påvist: Anastrepta orchadensis, skrukkelay, dronningmose, vengemose.

Litteratur

Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2003:17. 29 s.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Nordvendte kystberg og blokkmark

Utforming: Lavrik utforming

Mosaikk:

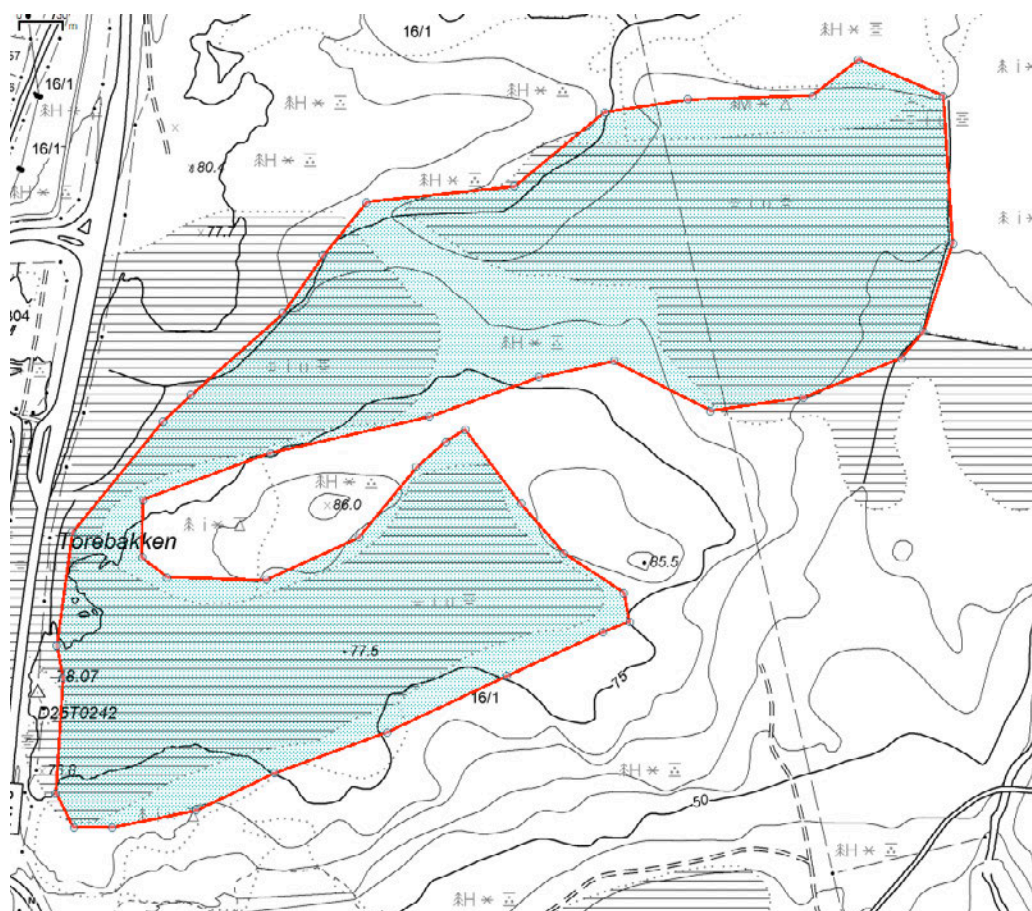
Feltsjekk: 13.11.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 13.11.2011, samt tidligere egen kartlegging 01.12.2001 (Gaarder 2003) (BN00013380). Både omtale og avgrensning er nå revidert. J. I. Holten (1986) undersøkte også i dette området under sitt doktorgradsarbeide (en lokalitet kalt "Ø for Vadsteinvik"). Ut fra hans artsfunn har han sannsynligvis enten vært innenfor denne lokaliteten og/eller den nærliggende lokalitet 11 - Valmyra sør.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter ei fuktig og skyggefull, nordvendt lita kløft mellom Vadsteinvika og Ner-Bolga, lengst nord på fjellryggen som Freikollen ligger på. Kløfta har en del blokkmark og flere små bergskorter, samt bergvegger på opptil et par meters høyde. Det er litt fuktige framspring ytterst i kløfta, men ikke noen bekk av betydning oppover (den går nok langt ned i ura).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om ei fuktig, nordvendt kløft med

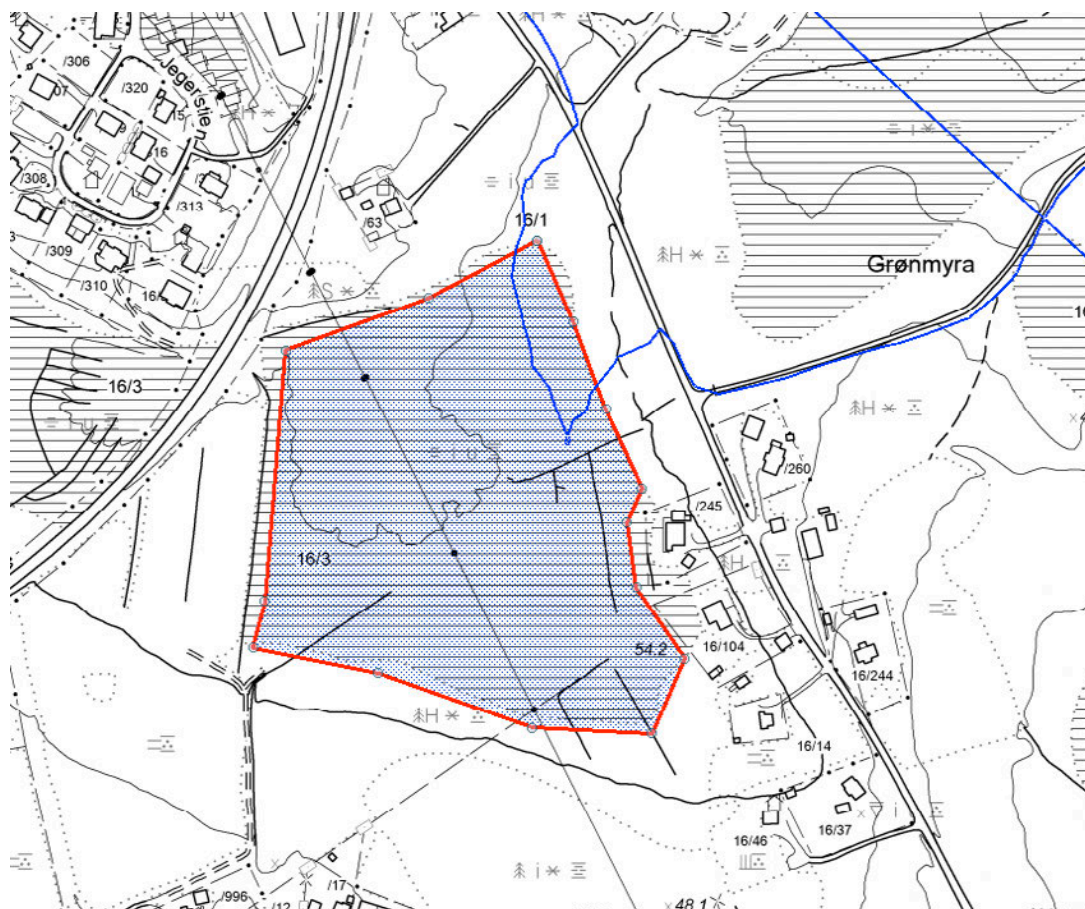
Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystmyr
Utforming: Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr
Mosaikk:
Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, samt tidligere kartlegging av Moen (1984) og Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1997). Lokaliteten ble fanget opp i tidligere naturtypekartlegging (Gaarder 2003), og da basert både på gamle kilder og besøk av Aud Stølen og Geir Gaarder i 2002 (BN00013364). Både omtale og avgrensning er nå revidert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på sørøstsiden av riksveg 1 der den går forbi senterområdet på Flatset, på sørsiden av Frei. Vegen kommer helt i kanten av lokaliteten i vest, mens et fuktdrag inn mot en gammel veg sørover mot Frei kirke danner grense i øst. Mot nord grenser lokaliteten til fastmark med furuskog, mot sørvest og sør mot grøftet og dels dyrket mark. Trolig er det en del løsmasser i i området, inkludert under myra. Moen (1984) viste ikke området på kart, men oppga en størrelse på 60 daa, mens Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1997) har avgrenset et flere hundre dekar stort område her. Bl.a. inngrep

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystmyr
Utforming: Atlantisk høgmyr
Mosaikk:
Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, samt tidligere kartlegging av Moen (1984) og Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1997). Lokaliteten ble fanget opp i tidligere naturtypekartlegging (Gaarder 2003), men da mest basert på gamle kilder (samt besøk av Aud Stølen i 2002) og grovt beskrevet (BN00013366). Både omtale og avgrensning er nå revidert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på sørøstsiden av riksveg 1 der den går forbi senterområdet på Flatset, på sørsiden av Frei. Vegen kommer helt i kanten av lokaliteten i vest, mens et fuktdrag inn mot en gammel veg sørover mot Frei kirke danner grense i øst. Mot nord grenser lokaliteten til fastmark med furuskog og beitemark, mot sørvest og sør mot grøftet og dels dyrket mark. Trolig er det en del løsmasser i i området, inkludert under myra. Moen (1984) anslå samlet areal til 80 daa, og Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1997) har avgrenset et noe større område her. Bl.a. inngrep knyttet til vegen og grøfter i kanten der gjør at

arealet må reduseres noe. Den reviderte lokaliteten omfatter et areal på vel 48 daa.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Moen (1984) har slik omtale av området (hans lok. 60); "Myrtype: Myra ligg på forhøyning i terrenget, og synes å representere ei svak høgmyr. Sentralt er det veldig markerte, uregelmessige strukturer med høge tuer (90%) med furu i veksling med erosjonsfurer. Svak kantskog. Flora: Suboseaniske arter er vanlige".

Artsmangfold: Artsmangfoldet er forholdsvis trivielt og typisk for nedbørsmyrer, med arter som bjønnskjegg, røsslyng, kvitmyrak og torvull, samt spredt med småvokst furu, særlig i kantsonene. Moen (1984) nevner også en del plante- og mosearter funnet på myra, men ingen spesielle.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det har vært litt inngrep i form av grøfting mv i kantsoner i nyere tid, i første rekke mot vest. For øvrig er det bare få og små sporer etter torvtekt her, og lokaliteten er i så måte ganske intakt. Tatt ut så vidt litt torv tidligere i østre del.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Sørsiden av Frei har flere nedbørsmyrer og fattigmyrer, men der denne er den som har det klareste preget av høymyr.

Vegetasjon: Ombrotrof myrvegetasjon (J)

Verdivurdering: Lokaliteten har tidligere fått verdien viktig - B. Med et areal på knappe 50 dekar og beliggenhet i sørboreal sone, innenfor et klart pressområde mot slike miljøer, så virker det klart at denne verdien må opprettholdes. Moen (1984) gav myra verdi 3 (lokal verneverdi) basert på sitt system.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la myra få ligge i fred. Grøfting eller tilplanting med gran vil ødelegge verdiene.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 2 art(er) påvist: dvergbjørk, heisiv.

Litteratur

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernvedelings 1997. Utskrift frå naturbasen, emne naturvern pr. 15.04.97.

Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2003:17. 29 s.

Moen, A. 1984. Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen. DKNVS, mus. rapp. bot. ser. 1984-5. 86 s.

knyttet til vegen og grøfter i øst og nordvest gjør at arealet må reduseres noe. Den reviderte lokaliteten omfatter et areal på nesten 140 daa.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Moen (1984) har slik omtale av området (hans lok. 61); "Myrtype: Svakt hvelva nedbørsmyr med svak kantskog. Uregelmessige strukturer., mye erosjon. Dype erosjonsfurer leder vannet mot kantene. Tuedominans, men høljer, (fastmatte-løsbunn) dekker også store areal."

Artsmangfold: Artsmangfoldet er forholdsvis trivielt og typisk for nedbørsmyrer, med arter som bjønnskjegg, røsslyng og torvull, samt spredt med småvokst furu, særlig i kantsonene. Moen (1984) nevner arter som kvitmyrak, rome, dvergbjørk og røsslyng. Disse ble gjenfunnet i østre deler 04.10.2011. Under befaringen 08.07.202 ble det helt i nordøst funnet et lite intermediært til rikt parti med breiull og engstarr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Siden Moen (1984) sine registreringer har den nye rv. 1 over Frei mot Kristiansund blitt anlagt i vestkant av myra. Opprinnelig har myrområdet vært større mot Freielva i øst, men her er det såpass gjennomgrøftede og tilplantede partier at denne delen ikke lenger er aktuell å inkludere. Ei djup grøft skjærer samtidig av et større hjørne mot nordvest.

Fremmede arter: Ingen observert innenfor lokaliteten, men det er plantet en del gran bl.a. rett på østsiden av lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Sørsiden av Frei har flere nedbørsmyrer og fattigmyrer, og der denne er den er en av de større nedbørsdominerte forekomstene.

Vegetasjon: Ombrotrof myrvegetasjon (J)

Verdivurdering: Når det gjelder verdien, så er denne her under litt tvil bare satt til viktig (B), pga. at det er snakk om ei ganske intakt kystmyr innenfor et område med nedbyggingspress, der arealet er godt over 100 dekar. Moen (1984) gav myra verdien 2-3 (landsdelssammenheng - lokalt verneverdig) basert på sitt system.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la myra få stå i fred. Grøfting eller tilplanting med gran vil ødelegge verdiene.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 4 art(er) påvist: dvergbjørk, kløkkelyng, rome, hvitmyrak.

Litteratur

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga 1997. Utskrift frå naturbasen, emne naturvern pr. 15.04.97.

Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2003:17. 29 s.

Moen, A. 1984. Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen. DKNVS, mus. rapp. bot. ser. 1984-5. 86 s.

en overgang fra fuktig, fattig røsslynghei og over mot blåbærfuktskog. I tillegg innslag av litt fuktige, fattige til intermediære bergvegger. Også innslag av rikere storbregne- og dels høgstaudemark.

Artsmangfold: Det er mest småskog i kløfta med bjørk, rogn, selje og osp. Enkelte suboseaniske, fuktighetskrevende lav og moser ble påvist i 2002. som heimose og dronningmose, og det er potensiale for flere slike. I tillegg vokser det sparsomt med skogsvingel her, en uvanlig edellauvskogsart. Jarle I. Holten påviste bl.a. kystsotmose (*Andraea alpina*) i tillegg. Under feltarbeidet i 2011 ble flere av de tidligere påviste artene gjenfunnet, samt også et par små delbestand av knerot (inkludert over 1 meter oppe på et rognetre). Ellers skogstjerneblom og skogkarse. Også funn av røduslingmose og småstylte. På berg og dels trær også lungenever-samfunnet arter som lungenever, skrubbenever, vanlig blåfjelllav, grynfiltlav, grynvrenge og ett sted også kystnever.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er bare småvokst og nokså ung skog i kløfta, og den har nok vært langt på veg helt trefri tidligere (del av kystlyngheibeltet). Den bærer ellers preg av å ha fått stå i fred, og gror nå langsomt til med skog.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes noen fuktige, beskyttede og mer eller mindre nordvendte kløfter på nordre deler av Frei, ikke minst på denne vestre delen.

Verdivurdering: Lokaliteten har en klar verdi som lokalt viktig (C) og ligger på grensa mot viktig - B. Ingen spesielt sjeldne eller rødlistede arter er påvist og lokaliteten er ganske liten, men flere noe kravfulle arter forekommer, og den har en litt variert og interessant topografi i nedre deler.

Skjøtsel og hensyn: Det er neppe særlig store, reelle trusler mot miljøet, men generelt vil alle former for inngrep være uheldig, inkludert vedhogst.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 5 art(er) påvist: *Anastrepta orchadensis*, hassel, skogsvingel, lungenever, dronningmose.

Litteratur

Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2003:17. 29 s.

opprinnelige svartorskogen trolig gradvis tar tilbake areal).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: En bekk meandrerer her ganske fint gjennom et fuktig, forsumpet (våteng) parti. Langs kantene står det svartorskog, der trærne dels er på sokler. Ut fra feltsjiktet er det sannsynligvis korrekt å betegne dette som en kildelauvskog, innenfor NiN-grunntype intermediær, svak grunnkilde.

Artsmangfold: Foruten svartor, så finnes det her også litt bjørk og furu. Feltsjiktet virker ikke særlig spesielt og er fremdeles tydelig preget av tidligere kulturpåvirkning. Ikke minst er sølvbunke vanlig, særlig i de åpnere partiene i øst og vest. Ellers en god del mannasøtgras og noe krypsoleie. I øst er det også noe nitrofile arter langs bekken, inkludert byhøymol. Ingen spesielle arter er så langt funnet på lauvtrærne, men det er litt strylav på dem. Så vidt litt lungenever og litt vrenger på ei rogn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dette har ganske sikkert vært delvis åpen eng (beitemark i perioder i det minste) tidligere, helst med spredt tresetting av svartor langs bekken. Den bærer nå preg av å ha fått stå i fred og gro igjen over lengre tid, og særlig det midtre partiet har nå et klart preg av naturmark, men bare svake kulturmarksinnslag tilbake. Her er det nå skog i eldre optimalfase til tidlig aldersfase (opp mot ca 30 cm i dbh for svartor), der det også er sparsomt med gadd av furu og svartor. Særlig østre, men også vestre del, samt kantsoner mot sør har derimot tydeligere kulturmarks/kunstmarkspreget med dominans av beite- og slått-tolerante gras og urter, samt også nitrofile urter.

Fremmede arter: Byhøymol er vel en fremmed art i området.

Del av helhetlig landskap: Varmekjær kildelauvskog er generelt sjelden i regionen, og svartordominerte utforminger på marine avsetninger er meget sjeldne.

Verdivurdering: Verdivurderingen i 2003, var at "fravær av spesielle arter og lite totalareal burde tilsi forholdsvis lav verdi, men den unike naturtypen fører til at det her er valgt å gi lokaliteten høyeste verdi som A - svært viktig." Det er siden gjort noen justeringer av verdsettingskravene, men der forekomst av naturtype rik sumpskog eller varmekjær kildelauvskog skal gi grunnlag for verdi svært viktig - A. Den opprettholdes derfor.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten er svært sårbar for grøfting av skogen og senking av bekken. Også hogst av svartor, samt furuskog helt inntil, er negativt.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 5 art(er) påvist: elvesnelle, skogsnelle, pors, svartor, myrhatt.

Litteratur

Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2003:17. 29 s.

Holten, J.I. 1979. Notat vedrørende botaniske verneverdier i Frei kommune, Møre og Romsdal. DKNVS, Museet, bot. avd. Notat, 5 s.

Stølen, A. 1998c. Jordåla - Svartorsumpskog 11.08-98. Registrering i verdifulle naturtyper i Frei - sommeren-98. Notat, 1 s.

Totalareal strandeng ca. 600 x 15 m.” “En del beiting i indre elveutløp. Noe steinutfylling på sørvestsida av elveutløpet.” “Artsrik lokalitet med flere interessante brakkvasseng-typer. Av størst interesse er de bakre myrliknende våtmarker på torvaktig substrat med duskull og brunklomose.”

Artsmangfold: Holten m.fl. (1986) skriver at “større bestand av musestorr er sjeldne i fylket. “Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1997) nevner at “Området er raste- og overvintringslokalitet for sjøfugl.” To rugder ble skremt opp innerst i osen ved besøket i oktober 2011. Fant arter som saltsiv, jåblom, krypkvein og fjøresaulauk høsten 2011. I de bakre fuktpartiene også pors. Bak der noe oreskog med mest gråor, men også et par trær av svartor.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten har opplagt vært aktivt brukt til bl.a. beite før, men ser stort sett ut til å ha fått ligge i fred i nyere tid. Det er et og annet naust i kantsoner til lokaliteten, men da gamle, som ikke har vært mye i bruk eller endret. Kantsona mot dyrket mark varierer noe, men har dels nitrofilt preg som følge av driftmateriale og nok også dels som følge av næringssig fra engene ovenfor. Skogen i og rundt elveoset er ganske ung, mye i ung optimalfase.

Fremmede arter: Platanlønn finnes i det minste i kantsoner. I tillegg ask (NT) i kanten i nord, et treslag som nok har usikker opprinneshistorie her (kan være opprinnelig naturlig, men de fleste trær nå er nok enten plantet eller har spredt seg fra plantede trær tidligere).

Del av helhetlig landskap: Det finnes litt strandenger på sørsiden av Frei, men disse er små og ligger nokså spredt.

Verdivurdering: Lokaliteten har tidligere fått verdien viktig - B, men den virker såpass liten, med svak variasjon i strandengtyper og uten funn av spesielt sjeldne og kravfulle arter, at verdien lokalt viktig - C er mer korrekt. Det kan være at viltkvaliteter samlet sett tilsier en høyere verdi.

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke kjent spesielle behov for skjøtsel eller hensyn her ut over det vanlige (færrest mulig inngrep, men ekstensivt husdyrbeite er gjerne en fordel).

Artsliste for lokaliteten

Totalt 8 art(er) påvist: gåsemure, strandkryp, saltsiv, pølstarr, fjærestarr, musestarr, fjæresivaks, fjæresaltgras.

Litteratur

Holten, J.I., Frisvoll, A.A. & Aune, E.I. 1986. Havstrand i Møre og Romsdal. Lokalitetsbeskrivelser. Økoforsk rapport 1986:3B. 184 s.

Lok. nr. 39 Seivika vest forts.

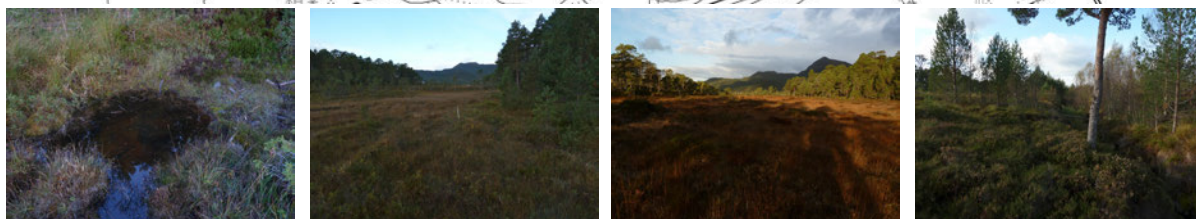
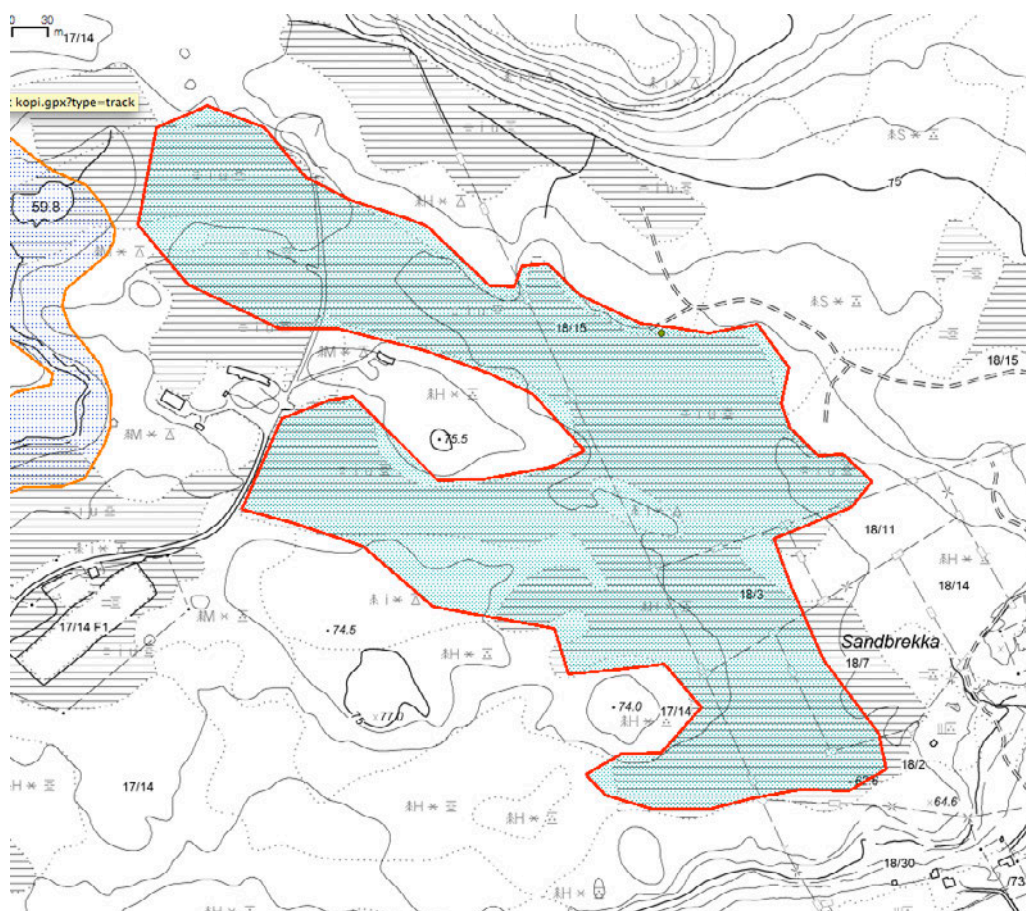
ser ikke ut til å påvirke lokaliteten i noen stor grad.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det er flere slike rike strandberg i området.

Verdivurdering: Verdisetting: Det er få sjeldne og ingen rødlistede arter i lokaliteten, men det er et forholdsvis godt utviklet rikt strandberg med typiske arter for naturtypen. Lokaliteten har verdi C – lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør få stå urørt.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystmyr
Utforming: Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr
Mosaikk:
Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for skytebanen og sørøst for Freivatnet, på sørsiden av Frei. Grensene er stort sett mot fastmark og rimelig klare, men særlig i nordvest er det utydelige/diskutable grenser mot bl.a. mer påvirkede myrpartier tilknyttet skytebanen. Berggrunnen er stort sett fattig i området. Lokaliteten ligger i et ganske slakt strandflatepreget landskap, dels på toppen av en svakt formet rygg.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Fattig fastmattemyr er nok vanligst her der mye er tuete, men det er også partier med nedbørsmyr (bl.a. i sør), samt litt intermediær myr (særlig mot øst). Sistnevnte er også mest fastmattemyrer, men i tillegg er det innslag av mjukmattepartier, samt at de i kanten mot skogen i øst er i overgang mot middelsrik fastmattemyr. Der finnes det

også tendenser til svakt utviklede rike kildesamfunn (se bilde). En del innslag av myrkantmiljøer.

Artsmangfold: De fattige myrpartiene har typiske lite kravfulle og vanlige arter for slike myrtyper. På de rikeste, svakt middelsrike partiene med fastmattemyr og kildepreget myr i øst vokser bl.a. breiull, loppestarr, skogsiv, dvergjamne og tvebostarr. I bekkesig her (mjukmattepreget myr) vokser bl.a. småpiggnopp.

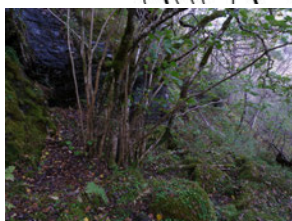
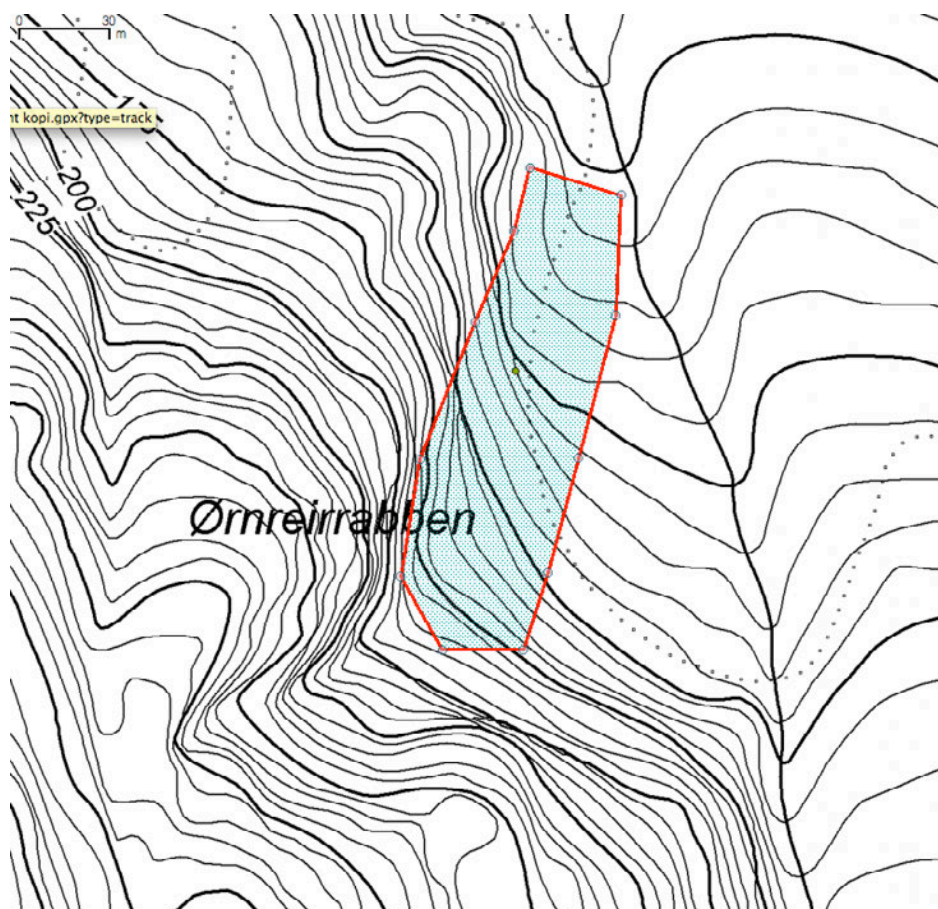
Bruk, tilstand og påvirkning: En enkel veg skjærer over nordre del av myra. Der er det også noe inngrep knyttet til skytebanen, med litt graving og roting i myra. Delen som drenerer mot sør har helt i sørkant overgang fra naturlig bekk på myra til noe grøftet bekk. Der finnes det også litt grøftet myr og noe nitrofil vegetasjon som følge av næringssig fra tidligere dyrking på sørøstsiden.

Fremmede arter: Gran er plantet i enkelte kantsoner til lokaliteten (men for det meste er det fremdeles naturlig kystfuruskog rundt).

Del av helhetlig landskap: Sørsiden av Frei har flere nedbørsmyrer og fattigmyrer, men der denne er en av de største sammenhengende forekomstene.

Verdivurdering: Lokaliteten er samlet sett ganske stor (nesten 150 dekar), men den er ikke særlig artsrik, noe oppsplittet arrondering, og deler er litt forringet av inngrep. Samlet sett virker derfor verdien viktig - B korrekt.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la myra få ligge i fred. Grøfting eller tilplanting med gran vil ødelegge verdiene.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog
Utforming: Gråor-almeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på østsiden av Freikollen, i en liten dal på nedsiden av Ørnreirrabben, litt oppe i lia sørvest for Bolgavatnet. Den avgrenses nokså klart mot fattigere skogvegetasjon i nord og øst, og mot mer åpent, glissent skogkleddt og noe fattigere berghamre i sør og vest. Miljøet har delvis preg av skogkleddt rasmark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om lauvdominert skog med svakt varmekjært preg og frisk middels rik markvegetasjon, dvs mye høgstaudepreget mark, men i overgang mot lågurtskog på de mest veldrenerte partiene inn mot berget, mens det er overgang mot fattigere bregnerik mark nedover i blokkmarka mot øst.

Artsmangfold: Det er noe hasselkratt her. Ellers er viktige treslag særlig selje og bjørk, samt at det

også er innslag av rogn, osp og furu. I feltsjiktet opptrer det litt av vanlige edellauvskogsarter som skogsvingel, myske og sanikel. I tillegg typiske høgstauder som skogstjerneblom, skogvikke og vendelrot. I et litt rikere fuktsig over berg i øvre deler ble loppestarr funnet. Lungenever-samfunnet opptrer på lauvtrærne, men er ikke spesielt godt utviklet, og begrenses til ganske vanlige arter som lungenever, kystfiltlav, vrenger samt litt puteglye.

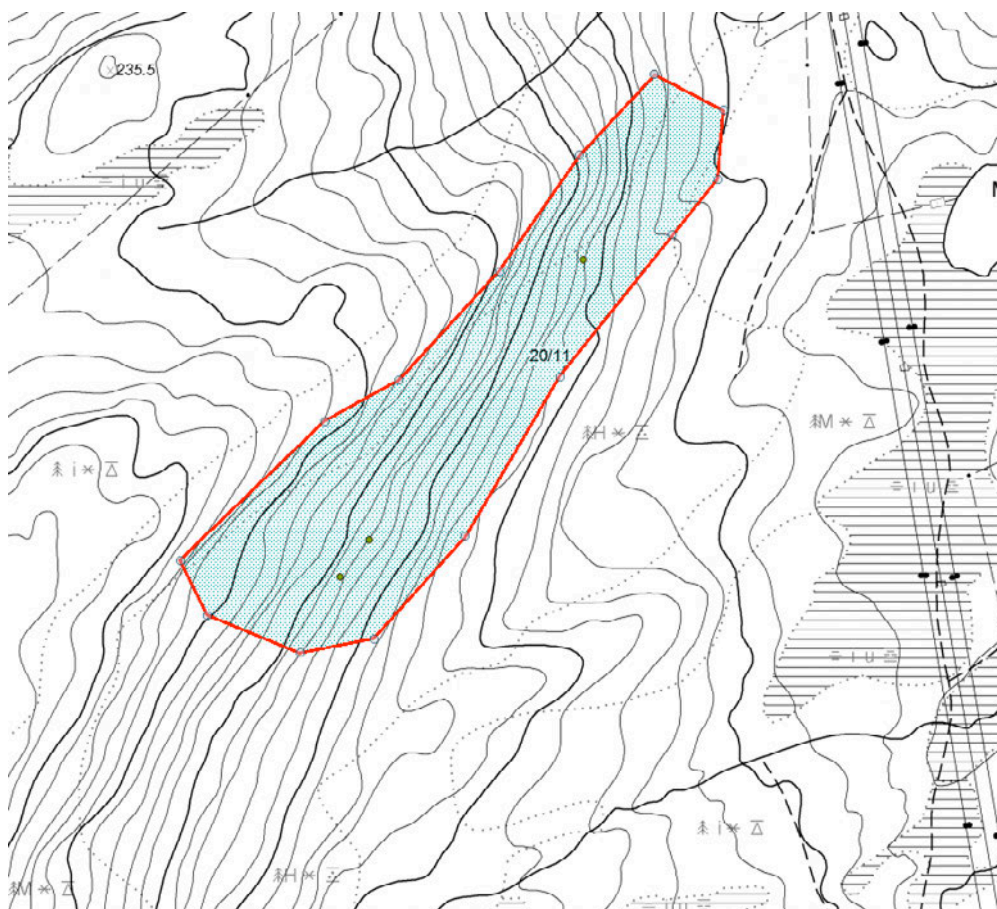
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i eldre optimalfase, med innslag av litt større dimensjoner av bl.a. selje, samt enkelte nokså kraftige hasselkratt. Det er lite dødt trevirke og da mest ferskt. Skogen har nok vært jevnt utnyttet tidligere, og er trolig uten kontinuitet i biologisk gamle trær eller dødt trevirke.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Eldre, nokså rik lauvskog finnes spredt på Frei, uten å utgjøre noe spesielt viktig element i landskapet her.

Verdivurdering: Lokaliteten er ganske liten, ikke spesielt godt utviklet og hittil uten funn av rødlistearter eller andre særlig kravfulle arter. Verdien settes derfor til lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå urørt. Særlig flatehogst og treslagsskifte til gran er negativt.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel lauvskog

Utforming: Fuktig kystskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Breilia, i dalføret som strekker seg fra Freiåsen i sørvest og krysser øya mot nordøst. Den omfatter ei nokså bratt sør- til sørøstvendt li og avgrenses litt diffust mot fattigere skog på de fleste kanter. Noen små bergvegger finnes, men for det meste er det ei jevn li.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området har blandingsskog med noe fuktige utforminger av svak lågurtskog, men kanskje mest småbregneskog og noe blåbærskog. Det er også overgang mot storbregnepreget skog, og stedvis også litt varmekjært preg i skogen (med bedre utviklet lågurtmark).

Artsmangfold: Furu og bjørk er viktige treslag, i tillegg til at det er en del hasselkratt her. Ellers

spredt med selje og rogn. Feltsjiktet er gjennomgående ikke særlig rikt, men myske og sanikel finnes sparsomt. Lungenever-samfunnet er middels godt utviklet på lauvtrærne, og inkluderer sparsom forekomst av sølvnever og rund porelav. Ellers noe av arter som lungenever, brun blæreglye, puteglye, grynfiltlav, kystårenever, kystfiltlav og skrubbenever. Av skorpelav ble vanlig rurlav funnet sparsomt, men mest interessante funn var flere forekomster av regnskogsarten gul pærelav (NT) på hassel i området. For øvrig ble et antatt gammel høsehaukreir funnet i sørlige del.

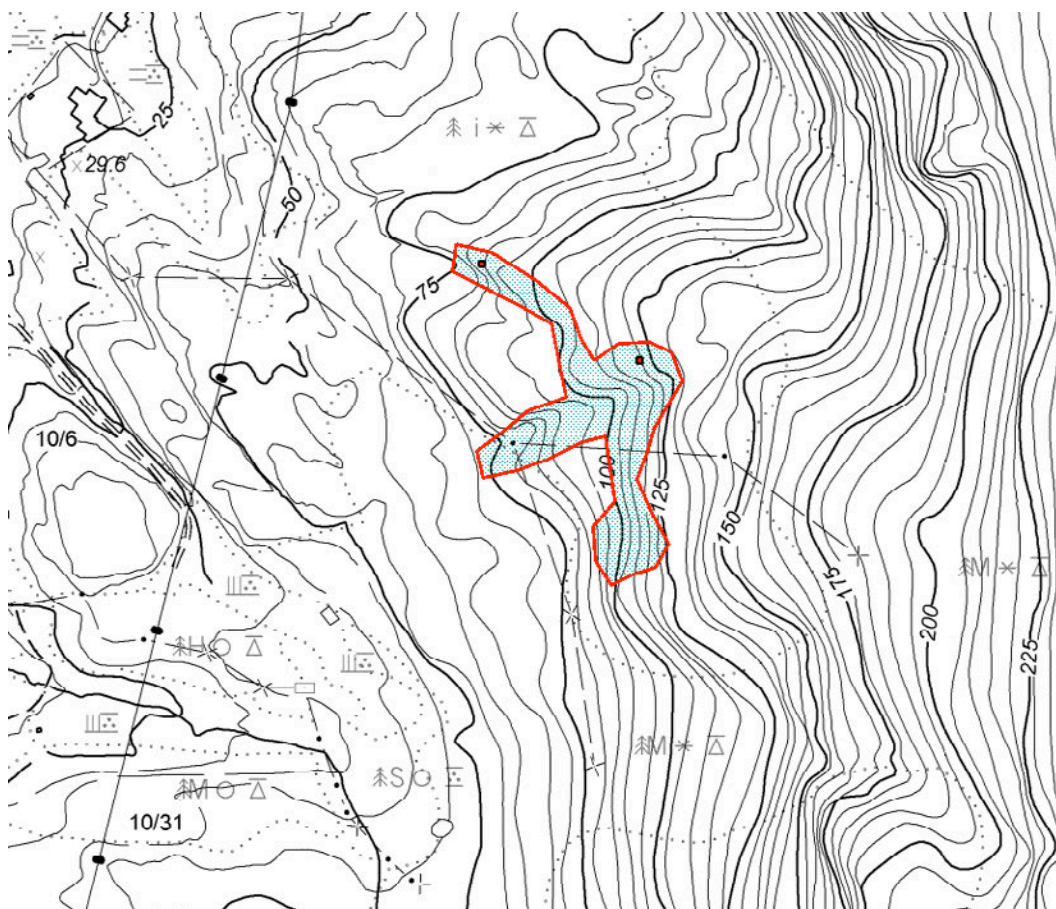
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er stort sett i alderfase, men har stedvis preg av optimalfase i nedre deler. Dødt trevirke finnes spredt, også noe nedbrutte læger. Enkelte av hasselkrattene er ganske kraftige, men gjennomgående er det moderate dimensjoner på trærne i området. Lokaliteten har sannsynligvis vært jevnt utnyttet tidligere, slik at kontinuiteten i gamle trær og dødt trevirke har vært dårlig.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Eldre, nokså rik lauvskog finnes spredt på Frei, uten å utgjøre noe spesielt viktig element i landskapet her.

Verdivurdering: Lokaliteten må betegnes som middels stor og middels godt utviklet m.h.p. fuktkrevende arter, inkludert en nær truet, typisk regnskogslav. Den er ikke særlig påvirket av inngrep i nyere tid. Verdien settes derfor til viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå urørt. Særlig flatehogst, hogst av ulike lauvtrær og treslagsskifte til gran er negativt.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel lauvskog

Utforming: Fuktig kystskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 13.11.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 13.11.2011, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Møst og sørøst for Møstvågen, på vestsiden av Freikollen og Lågfjellet. Den omfatter noen vestvendte berghamre og småkløfter. Det er innslag av bergvegger med varierende, men overveiende nordvest- til vestvendt eksposisjon her, av varierende høyder (opptil 4-5 meter høye), og med innslag av overhengende berg. Det er mye gneis på Frei, men den har stedvis glimmerrike partier, tydeligvis lokalt med noe kalk. Det er i det minste situasjonen her, der det er tydelige kalkutfellingene på flere bergvegger. Lokaliteten grenser nokså tydelig mot fattigere furuskog på alle kanter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mye av vegetasjonen bærer preg av å være blåbærmark, men det er nok også litt svak lågurtskog her, små innslag av fuktmark (i bunnen av

midtre kløft), samt i små partier (bl.a. i øvre deler av kløfta) forekomst av rikere lågurtskog. Bergveggene er for det meste fattige, men tydeligvis også innslag av nokså kalkrike partier. Lokaliteten virker å være nokså beskyttet mot uttørking og kan kanskje utvikle regnskogspreget over tid.

Artsmangfold: Furu er gjennomgående dominerende treslag i denne lia, men her er det også innslag av en del lauvtrær, både bjørk, selje, rogn og osp. Hassel finnes, men sparsomt. Feltsjiktet er stort sett ikke særlig rikt, men myske, skogvikke og sanikel vokser i øvre deler av den midtre kløfta. Av interesse er samtidig litt av den kalkkrevende murburkna under overhengende berg med kalkutfellinger i nord. I sør forekommer skogvinerot. Det er litt lav i lungenever-samfunnet på lauvtrær og dels bergvegger, inkludert sølvnever. I tillegg noe mer av kystnever, lungenever, skrubbenever, vanlig blåfyllav, grynfillav og grynvrenge.

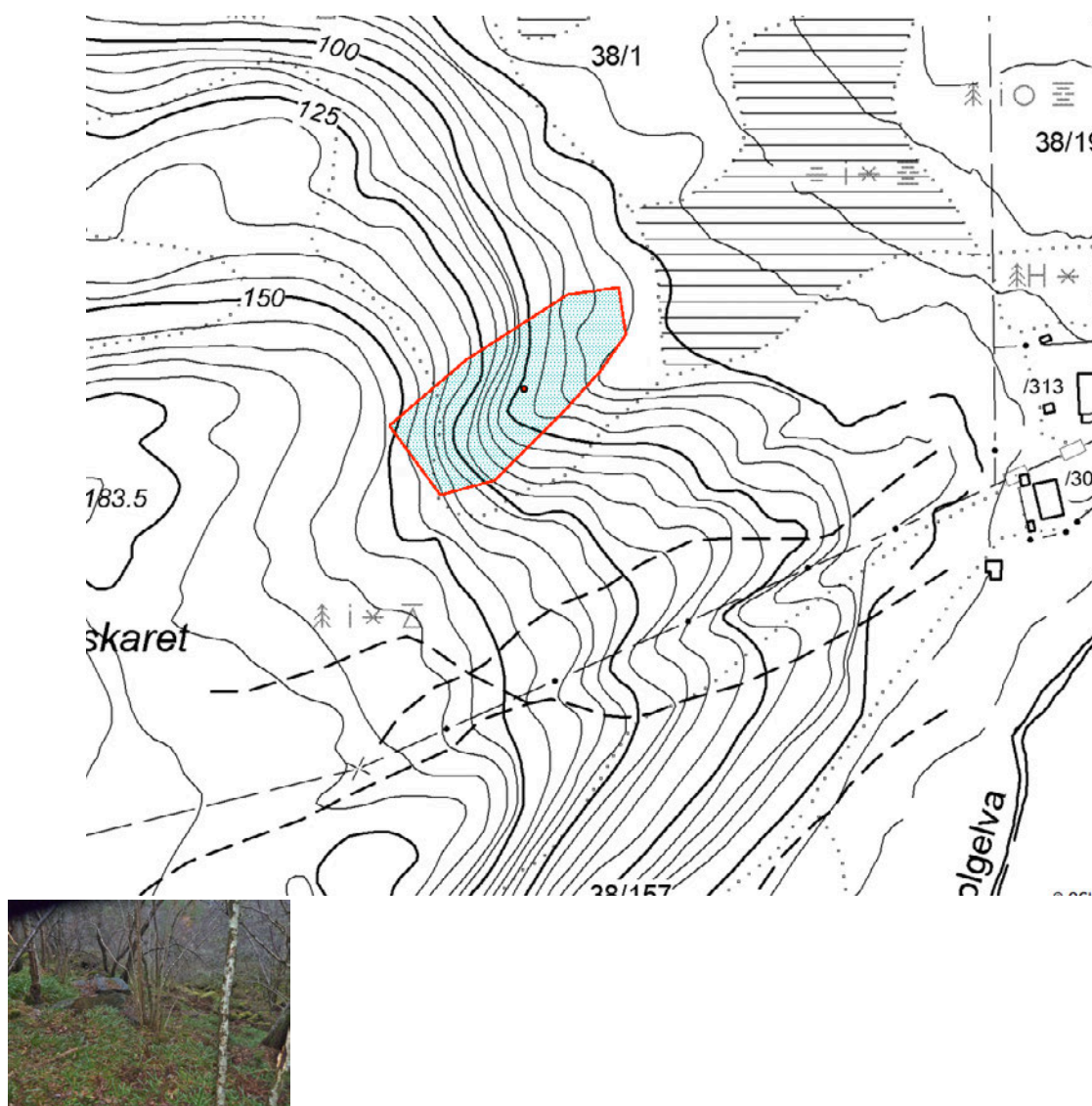
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er stort sett i alderfase, og det er litt dødt trevirke enkelte steder, særlig i øvre deler av den midtre kløfta, men da nokså ferskt. Enkelte lauvtrær har begynt å oppnå brukbare dimensjoner, mens furua virker ganske ordinær.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes spredte innslag av rikere skogvegetasjon rundt Freikollen og Lågfjellet, der denne lokaliteten er en del av dette elementet.

Verdivurdering: Lokaliteten er ganske liten, men har en interessant, oppbrutt topografi og forekomst av enkelte kravfulle arter, og det er potensial for flere slike. Verdien settes derfor til lokalt viktig - C, men det kan være av mer kartlegging gir grunnlag for høyere verdi.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå urørt. Særlig flatehogst, hogst av ulike lauvtrær og treslagsskifte til gran er negativt.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel lauvskog

Utforming: Fuktig kystskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 13.11.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 13.11.2011, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Øvre Bolga og litt nord for Bolgavatnet, på nordre del av Frei. Den omfatter ei nordøstvendt svakt utformet kløft i ei lise. Det er litt bergvegger oppe i lia, men ikke store, og dels skogkledt rasmarek i nedkant. Lokaliteten grenser mot fattigere skog på alle kanter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mye av lia har svak lågurtmark, men partivis også noe mer velutviklet lågurtmark. I tillegg overgang mot høgstaudepreget mark i øvre deler og mot bregnerik mark mot dalbunnen i sør.

Artsmangfold: Det er lauvdominert skog, med en del bjørk, rogn og selje, samt noe hasselkratt i den mest sørvendte lia. I tillegg litt furu. Feltsjiktet er ikke spesielt rikt, men omfatter stedvis mye

Lok. nr. 41 Bolga sørvest forts.

sanikel, samt noe skogvikke i øvre deler. Også litt myske, samt arter som skogsvinerot, skogsalat, skogvikke og kranskonvall. Lungeneversamfunnet er dårlig utviklet og sparsomt, men funn av arter som lungenever, skrubbenever og kystfiltlav.

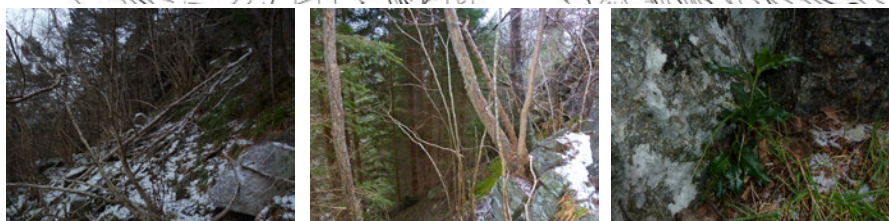
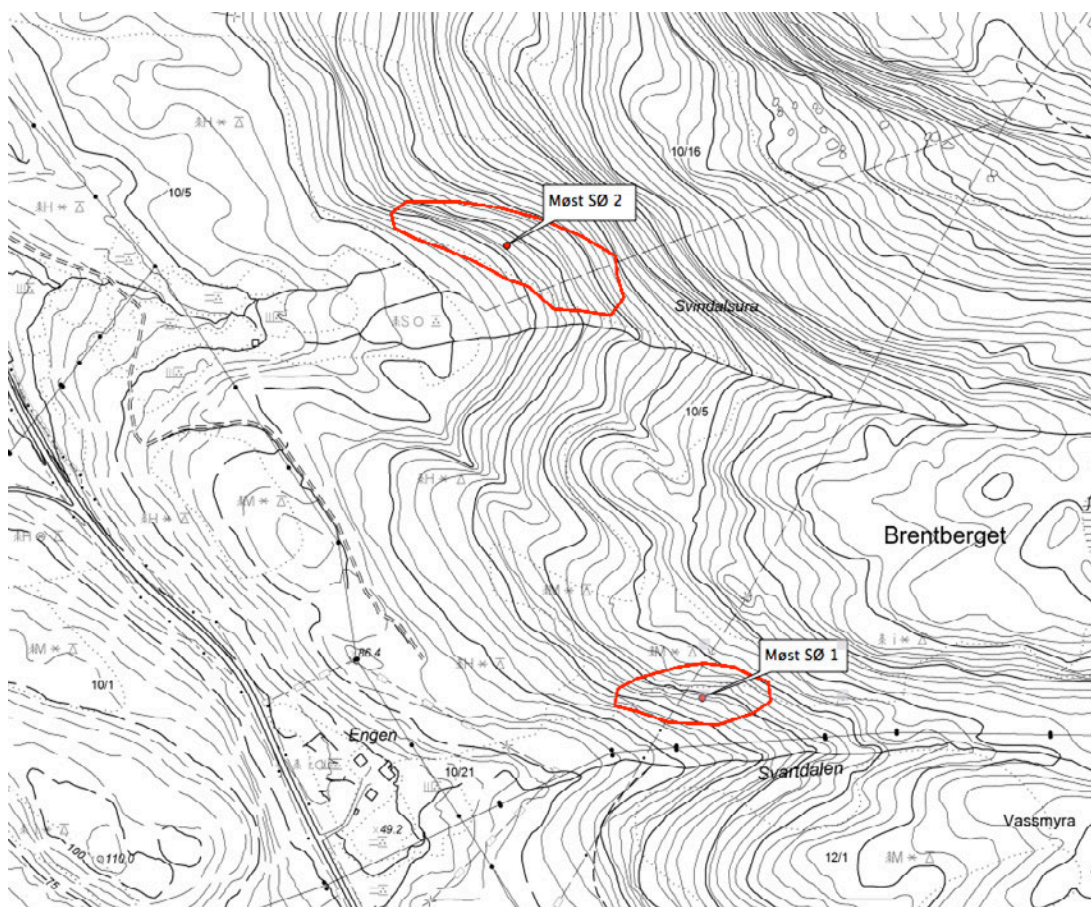
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er stort sett i sein optimalfase, med litt dødt trevirke av bl. a. selje og furu (dels litt morkne læger). Det er neppe vært særlig langvarig kontinuitet i dødt trevirke her, og innslaget av biologisk gamle trær er fremdeles dårlig.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes spredte innslag av rikere skogvegetasjon rundt Freikollen og Lågfjellet, der denne lokaliteten er en del av dette elementet.

Verdivurdering: Lokaliteten er ganske liten, ikke spesielt velutviklet og hittil uten funn av særlig kravfulle eller rødlistede arter. Verdien settes derfor bare til lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå urørt.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog
Utforming: Gråor-almeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 06.01.2012 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 06.01.2012, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger under Lågfjellet øst for Møst. En liten dal - Svartdalen - går her opp mot øst fra gården Engen, og den sørvendte lia til dalen har noe rikere og mer varmekjær vegetasjon enn i resten av området. Lokaliteten grenser ganske skarpt til granplantefelt i vest og berghamrene i nord, litt mer gradvis mot fattigere skog i sør og øst. Det er innslag av noe skogkledt rasmark i nedre deler av lokaliteten, og bergvegger i øvre.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen har et noe varmekjært preg, men for det meste er det snakk om svakt utviklet lågurtskog.

Artsmangfold: Viktige treslag er boreale arter som furu, bjørk, osp og selje. I tillegg er det litt hasselkratt, samt minst ett almetre (NT). Feltsjiktet er ikke spesielt rikt, men det finnes litt myske

og sparsomt med brunrot. I tillegg ble ei lita kristtornplante funnet i ei bergskorte i vest, men den er nok helst frøspredt med fugl fra hager i nærområdet (det virker lite sannsynlig at arten har overlevd i vill tilstand i Møre og Romsdal). På lauvtrærne vokser sparsomt med lav i lungeneversamfunnet, inkludert lungenever, vanlig blåfiltlav og kystvrenge. I tillegg ble det funnet litt av den tidligere rødlistede, ganske sjeldne skorpelaven sølvpærelav på noen hasselstammer.

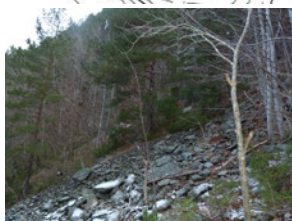
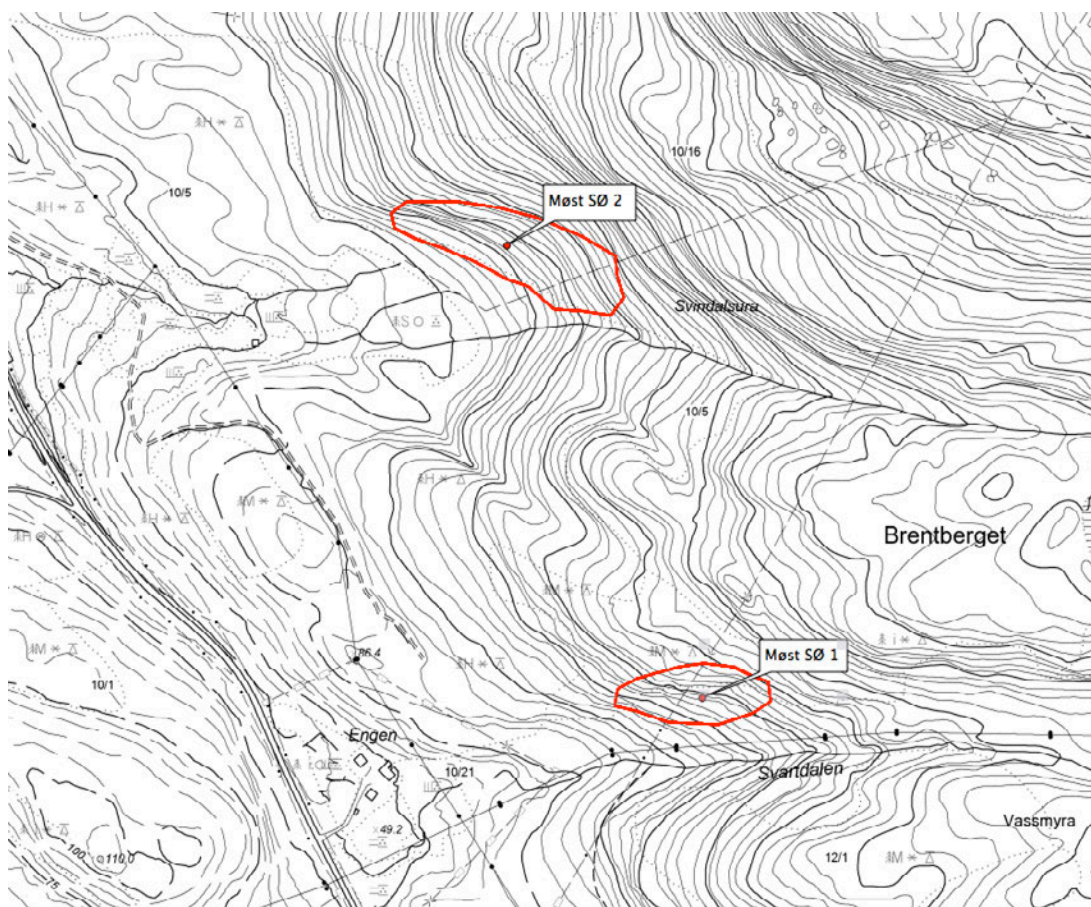
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er stort sett i sein optimalfase, men sparsomt innslag av dødt trevirke. Det er neppe vært særlig langvarig kontinuitet i dødt trevirke her, og innslaget av biologisk gamle trær er fremdeles dårlig.

Fremmede arter: Det er plantet gran helt inntil lokaliteten, og arten har så vidt begynt å spre seg på utsiden av plantefeltet.

Del av helhetlig landskap: Det finnes spredte innslag av rikere skogvegetasjon rundt Freikollen og Lågfjellet, der denne lokaliteten er en del av dette elementet.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og ikke særlig godt utviklet. Enkelte noe kravfulle og en rødlistet art er likevel funnet, og lokaliteten får ut fra dette verdien lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå urørt. Særlig flatehogst, hogst av ulike lauvtrær og treslagsskifte til gran er negativt. Det hadde samtidig vært en klar fordel om grana inntil ble hogd så raskt som mulig, og at eventuell frøspredt gran ble systematisk fjernet.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog
Utforming: Alm-lindeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 06.01.2012 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 02.02.2012, basert på eget feltarbeid 06.01.2012, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen. I tillegg er det ganske klart at også Holten (1979) kartla her.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger under Lågfjellet øst for Møst. Den omfatter en del rasmarkspreget skog i kanten på ei åpen steinur - Svindalsura. Lokaliteten omfatter dels ura og grenser dels i nedkant mot annen fastmark (dels myrpreget areal), mens det er berghamrer som danner grense mot nord. Det er gradvis overgang mot fattigere skog i vest (der dels noe hasselrik skog litt lenger vest som under tvil ikke ble inkludert), og skogen blir også gradvis fattigere mot øst.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er gjennomgående snakk om lågurtskog (til dels ganske tørr til å ligge så langt ut mot kysten), og særlig den vestre halvdel er det stedvis ganske rik og velutviklet slik skog, dvs et klart preg av oseanisk utforming av alm-lindeskog. Den

åpne rasmarka er stort sett nokså fattig. Bergveggene varierer noe, men er for det meste fattige.

Artsmangfold: Viktige treslag er boreale arter som furu, bjørk, osp og selje. I tillegg er det litt hasselkratt, samt en del almetrær (NT) i vest og dels nord, og særlig i sentrale og østlige del også noe platanlønn. Feltsjiktet er ganske rikt i vestlige halvdel, der dette også inkluderer kravfulle edellauvskogsarter som skogfaks, kjempesvingel og svarterteknapp. I tillegg arter som myske, sanikel, skogvikke, brunrot og korsved. Holten (1979) fant også en del av de samme artene, samt nevner arter som fagerperikum, revebjelle og krattlodnegras. For øvrig er det innslag av litt lungenever-samfunnet på lauvtrær og berghamre, med vanlige arter som lungenever, kystnever, vanlig blåfiltlav, muslinglav og kystvrenge.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er stort sett i tidlig aldersfase, men sparsomt innslag av dødt trevirke. Det er neppe vært særlig langvarig kontinuitet i dødt trevirke her. Flere av almetrærne er halvgamle og kan ha vært styvet tidligere. Det ble likevel ikke funnet spesielle skorpelav på dem, men det kan ha vært lengre kontinuitet i forekomsten av gamle almetrær her.

Fremmede arter: Det er litt halvgammel platanlønn i området (særlig i sørøst), som dels er i ferd med å bli bestanddannende, og opplagt i klar spredning.

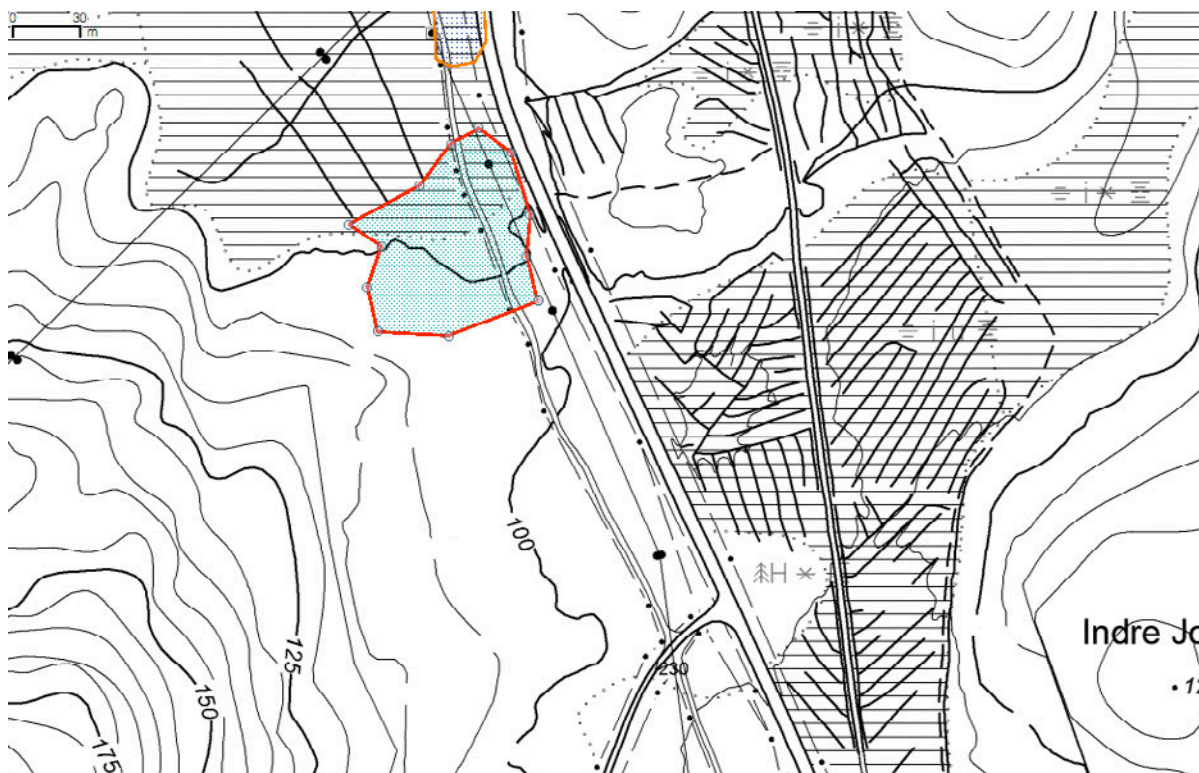
Del av helhetlig landskap: Det finnes spredte innslag av rikere skogvegetasjon rundt Freikollen og Lågfjellet, der denne lokaliteten er en del av dette elementet.

Verdivurdering: Lokaliteten er ikke særlig stor, men den er ganske rik og med flere kravfulle edellauvskogsarter. Det er litt potensial for flere rødlistearter her, og samlet vurderes den å ha en litt svak verdi viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå urørt. Særlig flatehogst, hogst av ulike, stedegne lauvtrær og treslagsskifte til gran er negativt. Det hadde samtidig vært en klar fordel om platanlønna i området ble hogd så raskt som mulig, og at all foryngelse av arten ble systematisk fjernet.

Litteratur

Holten, J.I. 1979. Notat vedrørende botaniske verneverdier i Frei kommune, Møre og Romsdal. DKNVS, Museet, bot. avd. Notat, 5 s.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rikmyr
Utforming: Åpen intermediaer og rikmyr i lavlandet
Mosaikk:
Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 03.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nær riksveg 1 der den går opp fra strandflata og innover dalføret til Bolgavatnet som deler Freiøya. Den ligger rett over vannskillet, inn mot nordøstfoten av Freiåsen, i ei slak nordskråning. Den avgrenses stedvis skarpt mot veg og fastmarkskog, men for det meste utydelig mot fattigere fastmattemyr.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er fastmattemyrer her, vnlagvis med lite tuestruktur. Det aller meste er fattigmyr, men i øvre deler av lia er det også noe intermediaer myr med overganger mot middelsrik myr, som her er avgrenset som en lokalitet.

Artsmangfold: Myra er ikke særlig rik, men inneholder tross alt litt av en typisk art som breiull, samt at engstarr og loppestarr opptrer sparsomt.

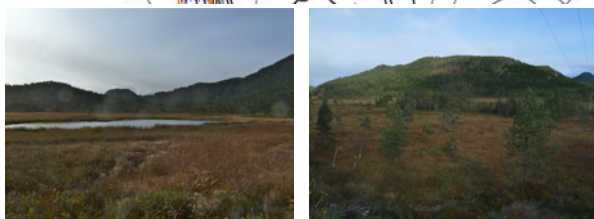
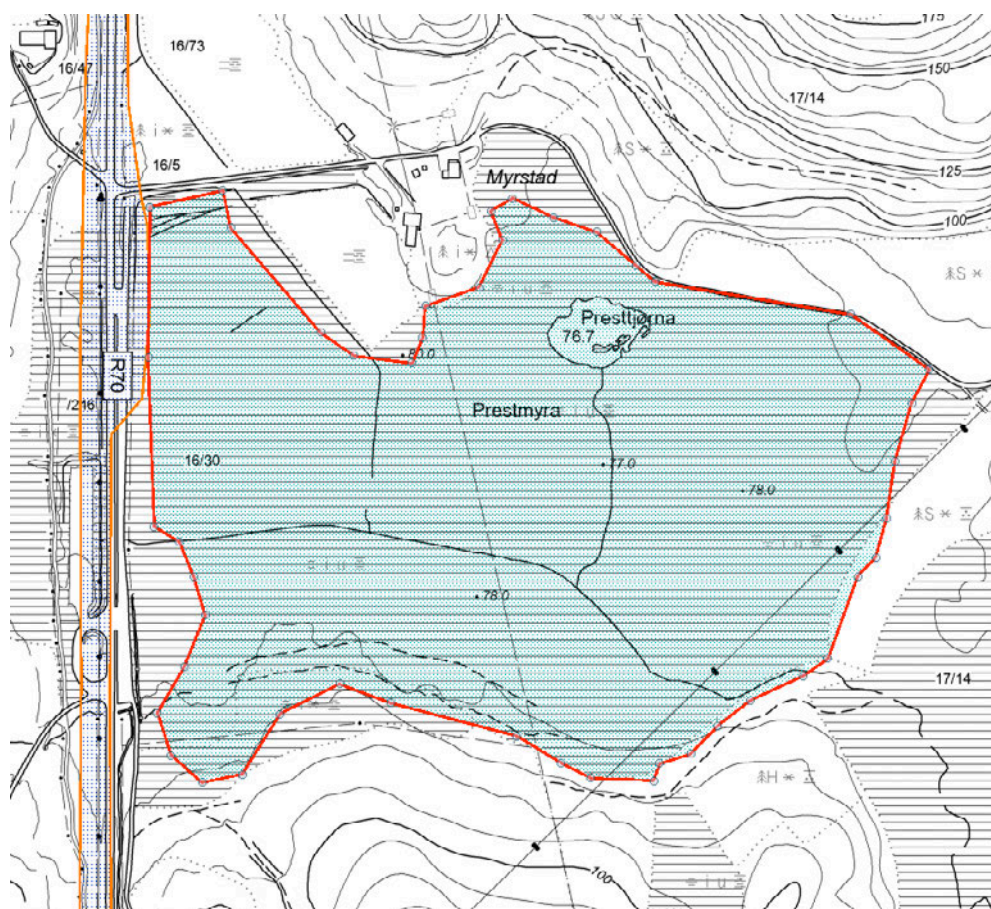
Bruk, tilstand og påvirkning: Denne delen av myra var inntil for få år siden ganske intakt, bortsett fra at riksveg 1 hadde påvirket den så vidt i østkant. Men så ble det bygd ny gang- og sykkelveg her (antatt kombinert med ledningsnett), som på dette partiet ble lagt litt unna riksvegen og som en konsekvens av dette skar tvers gjennom dette myrpartiet. Deler av det rike myrpartiet er dermed forsvunnet, men fortsatt er det igjen fragmenter mellom gang/sykkelvegen og bilvegen, samt et litt mer intakt, sammenhengende parti på vestsiden av gang/sykkelvegen. For øvrig er også fattigmyra i nedkant delvis ødelagt av eldre grøfting.

Fremmede arter: Noen ikke-stedegne arter har kommet inn langs gang/sykkelvegen, men ingen som antas å være særlig aggressive på myr.

Del av helhetlig landskap: Det er generelt lite rikmyr i Kristiansund kommune, bare noen små, spredte flekker hist og her.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten, ganske artsfattig og delvis ødelagt. Verdien settes derfor bare til lokalt viktig - C, og var det ikke for at det på forhånd er så lite rikmyr i dette distriktet, så ville den ikke vært aktuell å framheve som en verdifull naturtype.

Skjøtsel og hensyn: Det er viktig å unngå ytterligere drenering av myra, samt andre fysiske inngrep. Det bør heller ikke utføres noen form for gjødsling eller tilsåing av areal på og inntil lokaliteten. Det er da mulig (men slett ikke sikkert) at noe av myrpartiet kan blir restituert med tiden.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystmyr
Utforming: Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr
Mosaikk:
Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 03.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på østsiden av riksveg 1 der den går innover dalføret til Bolgavatnet som deler Freiøya. Den ligger oppe på vannskillet, der hoveddelen drenerer mot sørøst og utgjør en viktig del av begynnelsen til Freielva. Terrenget er her ganske flatt og lokaliteten grenser ganske skarpt til veger og dels dyrket mark både i nord og vest, mot skog (dels tilplantet myr) i øst og gradvis mot naturlig fastmarkskog med furu i sør.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har mest fattig fastmattemyr, ofte med tuete struktur. En del partier er også flat nedbørsmyr (særlig i nordøst). I tillegg er det nok litt mjukmatte/lausbotnmyr her, ikke minst rundt Presttjørna og på sentrale deler av myra. På små flekker i sørøst ble det i tillegg funnet intermediaer myr i overgang mot middelsrik fastmattemyr.

Artsmangfold: Myrområdet virker ikke spesielt rikt og er i første rekke preget av typiske, vidt utbredte arter knyttet til fattigmyr og nedbørsmyr. På de rikeste partiene i sørøst vokser i tillegg arter som breiull. Ellers arter som stjernestarr og flaskestarr. Myra, særlig området rundt Presttjørna, bør ha verdi som hekkeplass for våtmarksfugl, men dette er ikke nærmere sjekket opp her.

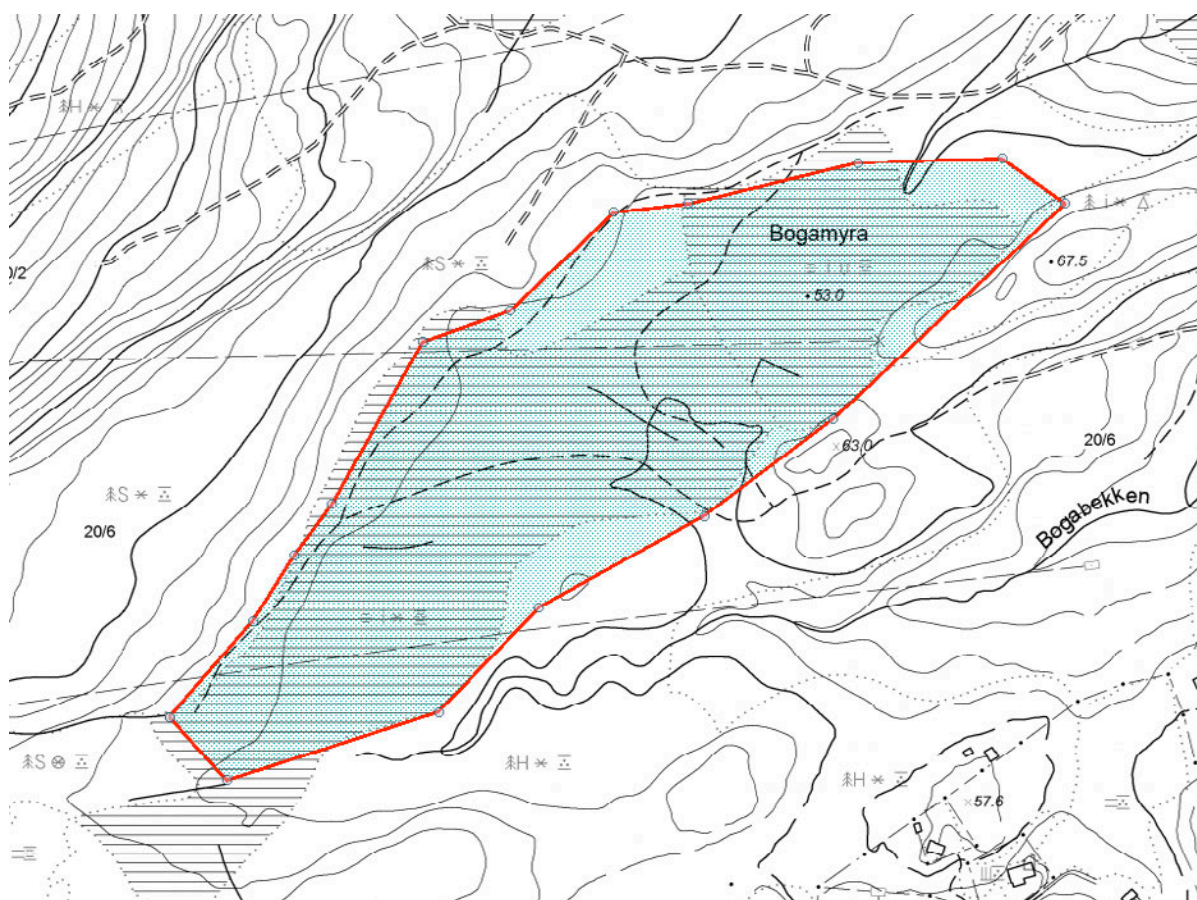
Bruk, tilstand og påvirkning: Vegene i kantsonene i vest og nord, samt det oppdyrkede partiet rundt gården Myrstad i nord, har nok opplagt medført noe reduksjon i myrarealet, som særlig har gått ut over kantsonene. Det samme gjelder noe grøfting og tilplanting i østre del. I tillegg til dette så er bekken som drenerer mot Freielva litt senket, noe som nok har ført til at Presttjørna gror igjen, og at tidligere mjukmattemyrer i nedkant av det har fått gradvis fastere struktur (samt litt småskog som kommer opp langs bekken). Ei kraftlinje går over sørøstre del av myra.

Fremmede arter: Det er plantet gran inntil myra i nord og øst.

Del av helhetlig landskap: Sørsiden av Frei har flere nedbørsmyrer og fattigmyrer, men der denne er en av de største sammenhengende forekomstene.

Verdivurdering: Lokaliteten er forholdsvis stor (et av de største sammenhengende myrpartiene på Frei) og i det minste delvis intakt, samt at den også inneholder et myrtjern. Den ligger i tillegg i et pressområde for nedbygging og grøfting av myr. Verdien virker derfor å være en ganske klar viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la myra få ligge stort sett i fred. Grøfting eller tilplanting med gran vil ødelegge verdiene. Det er absolutt ønskelig å få tettet igjen grøfta/bekken ut av myra slik at vannstanden i myra og tjernet kommer tilbake til det opprinnelige nivået.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystmyr
Utforming: Jordvannsmyr
Mosaikk:
Feltsjekk: 04.10.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Naturtypebeskrivelse innlagt av Geir Gaarder 03.02.2012, basert på eget feltarbeid 04.10.2011, i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund for kommunen og Fylkesmannen. Bare vestligste del ble undersøkt, mens resten av myra er tolket ut fra flyfoto.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på østsiden av Frei, ved sørøstre fot av Storskarven, mellom Skogvoll og gardsbruket Bogamyra. Terrenget er ganske flatt, der myra drenerer mot små bekker i sørøst og øst. Den avgrenses stort sett mot fastmarkskog på alle kanter. Litt skog er inkludert av arronderingsmessige årsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten ser ut til å ha hovedsaklig fattig fastmattemyr, inkludert noe myrkantvegetasjon. Trolig er det også innslag av intermediær myr her, mens det er usikkert om det finnes rikere myrtyper eller nedbørsmyr.

Artsmangfold: Ingen spesielt interessante arter ble funnet. Det står en del furu rundt og også stedvis utover myrflata. I feltsjiktet opptrer typiske, lite kravfulle arter som bjønnskjegg, rome og

Lok. nr. 46 Bogamyra forts.

diverse halvgras og lyngarter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Total inngrepstilstand er usikker, men der ser ut til å være ei og anna grøfta som finnes i kantsoner eller sentrale deler av området. I tillegg noen stier/kjøreveger, men som helhet virker myrmiljøet fremdeles ganske intakt.

Fremmede arter: Gran er i det minste plantet i nærområdet til myra.

Del av helhetlig landskap: Sør- og østsiden av Frei har flere nedbørsmyrer og fattigmyrer, men der denne er en del av dette.

Verdivurdering: Lokaliteten er samlet sett av brukbar størrelse, men myra har litt oppsplittet preg. Den virker samtidig ganske artsfattig og lite variert. Siden den ligger i et pressområde for en del inngrep på myr, settes likevel verdien til viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la myra få ligge stort sett i fred. Grøfting eller tilplanting med gran vil ødelegge verdiene.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming: Bergknaus og rasmark

Mosaikk:

Feltsjekk: 08.09.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen 22.02.2012, basert på eget feltarbeid sammen med Aud Stølen 08.09.2011, i forbindelse med naturtypekartlegging i Kristiansund kommune, på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Denne områdebeskrivelsen er en revisjon av tidligere naturtypelokalitet BN00013368 Lågfjellet øst, basert på Gaarder (2003). Lokaliteten har fått endret avgrensning og verdi.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Freikollen i ei bratt li som er vendt mot sør-sørøst. I nord grenser lokaliteten mot fattigere fjellvegger, men avgrensingen er noe usikker her. Freikollvatnet ligger sør for lokaliteten, ellers er området rundt preget av fattig til intermediær fjellhei. Lokaliteten består overveiende av fjellvegger, men har også en del ur og innslag av rasmark. Berggrunnen består av eklogitt og diorittisk til granittisk gneis. Det er noen striper med litt rikere berggrunn som gir noe næringsrikere forhold for vegetasjonen. Det er spredt med overrislede bergvegger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om kalkrike områder i fjellet (C01), av utforming bergknaus og rasmark. Naturtypen er bare flekkvis godt utviklet innenfor lokalitetsavgrensningen.

Artsmangfold: Her finnes en del kalkkrevende arter som reinrose, fjellfrøstjerne, blåknapp, bergfrue, gulsildre, taggbregne, lodnebregne, vill-lin, loppestarr, fingerstarr, markjordbær og vårerteknapp. I tillegg ble det bl.a. registrert fjellmarikåpe, gulstarr, olavskjegg, rosenrot fagerperikum, teiebær, geitsvingel, knegras, svartburkne, hengeaks, trollurt, vendelrot og trollbær. Det ble også funnet en silkerødsdivesopp. Av trær finnes bjørk og rogn, samt einer og noen rosebusker.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten var tidligere del av et seterområde med sauebeiting. Ifølge Aud Stølen (miljøvernleder, Kristiansund kommune) er det tydelige tegn på gjengroing av lokaliteten med høyere dekning av arter knyttet til fattigere fjellheier (bl.a. krekling) enn ved tidligere undersøkelser. Langs kanten i sør går en tursti.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Berggrunnen i området rundt er overveiende kalkfattig, men det finnes enkelte innslag av kalkholdige bergarter. Derfor kan lokaliteten i noen grad sies å være del av et helhetlig landskap.

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi C – lokalt viktig. Den er middels stor, men bare flekkvis godt utviklet med et stort arts mangfold og en del kalkkrevende arter. Lokaliteten har muligens potensial for en høyere verdi hvis beitet blir tatt opp igjen.

Skjøtsel og hensyn: Det ville være positivt om sauebeiting med arealtilpasset beitetrykk tas opp igjen for å hindre at naturengarter og kalkkrevende fjellplanter går ytterligere tilbake. Disse er følsomme både for oppbygging av tykkere humuslag og økt konkurranse fra andre planter. Ellers bør lokaliteten stå i fred. Moderat ferdsel er neppe skadelig.

Litteratur

Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2003:17. 29 s.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming: Leside

Mosaikk:

Feltsjekk: 08.09.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen 16.02.2012, basert på eget feltarbeid sammen med Aud Stølen 08.09.2011, i forbindelse med naturtypekartlegging i Kristiansund kommune, på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Denne områdebeskrivelsen erstatter det tidligere naturtypelokalitet BN00013383 Lågfjellet vest basert på Gaarder (2003). Lokaliteten har fått endret avgrensning og verdi.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordvest for Lågfjellet. Terrenget er noe småkupert og heller mot nordvest. Berggrunnen består av eklogitt og diorittisk til granittisk gneis. Lokaliteten har innslag av spredte fuktig, i mosaikk med bergknauser, grunnlendt vegetasjon og fjellhei. Området rundt består av fattigere fjellheivegetasjon med bergknauser, bratte fjellvegger i vest og et rikt kildesig i nordøst.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er kalkrike områder i fjellet (C01), med utformingene rabber og lesider.

Artsmangfold: Til tross for en god del fattig vegetasjon med rypebær, krekling og heimoser, er det spredt med artsrik vegetasjon på lokaliteten med til dels kalkkrevende arter og naturengarter. Det ble bl.a. registrert loppestarr, svarttopp, reinrose, rødsildre, fjellfrøstjerne, gulsildre, bjønnbrodd, dvergjamne, småengkall, blåklokke, kattedot, hårstarr, gulstarr, blåknapp, tiriltunge og flekkmure. Videre ble det registrert olavskjegg, rosenrot, fjellsyre, gullris, sløke, bladsveve, seterfrytle, røsslyng og greplyng. Ellers vokser det her museøre, einerbusker, sølvvier og det er spredt med unge furutrær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ifølge Aud Stølen (miljøvernleder, Kristiansund kommune) var lokaliteten tidligere en del av et seterområde med sauebeiting. Enkelte steder er det tydelig at røsslyng og einer utkonkurrerer svakere arter som for eksempel rødsildre og reinrose.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Berggrunnen i området er overveiende kalkfattig, men det finnes enkelte innslag av kalkholdige bergarter. Derfor kan lokaliteten til en viss grad sies å være del av et helhetlig landskap.

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi C – lokalt viktig. Den er nokså liten og naturtypen er bare flekkvis godt utviklet med kalkkrevende arter. Likevel er arts mangfoldet ganske stort. Lokaliteten har potensial for en høyere verdi, spesielt om beiting tas opp igjen.

Skjøtsel og hensyn: Det ville være positivt om sauebeiting med arealtilpasset beitetrykk tas opp igjen for å hindre at naturengarter og kalkkrevende fjellplanter går ytterligere tilbake. Disse er følsomme både for oppbygging av tykkere humuslag og økt konkurranse fra andre planter. Ellers bør lokaliteten stå i fred. Moderat ferdsel er neppe skadelig.

Litteratur

Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2003:17. 29 s.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kilde og kildebekk
Utforming: Kilde over sørboreal
Mosaikk:
Feltsjekk: 08.09.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen 22.02.2012, basert på eget feltarbeid 08.09.2011, i forbindelse med naturtypekartlegging i Kristiansund kommune, på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Lågfjellet i en liten forsenkning i terrenget som heller svakt mot sørvest. Berggrunnen består av eklogitt og diorittisk til granittisk gneis. Lokaliteten går over til intermediaær fastmattemyr i sørvest og nordøst. I området ellers er det fattig fjellheivegetasjon, bergknauser og i sørvest ligger registrert naturtypelokalitet Lågfjellet nordvest, som har forekomst av kalkrike områder i fjellet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset naturtype er kilde og kildebekk under skogsgrensen (A06) av utformingen kilder over sørboreal sone.

Artsmangfold: Det ble registrert enkelte noe kalkkrevende arter som loppestarr, svarttopp, gulstarr, gulsildre, men også tepperot, blåknapp og lusegras.

Lok. nr. 49 Lågfjellet nord forts.

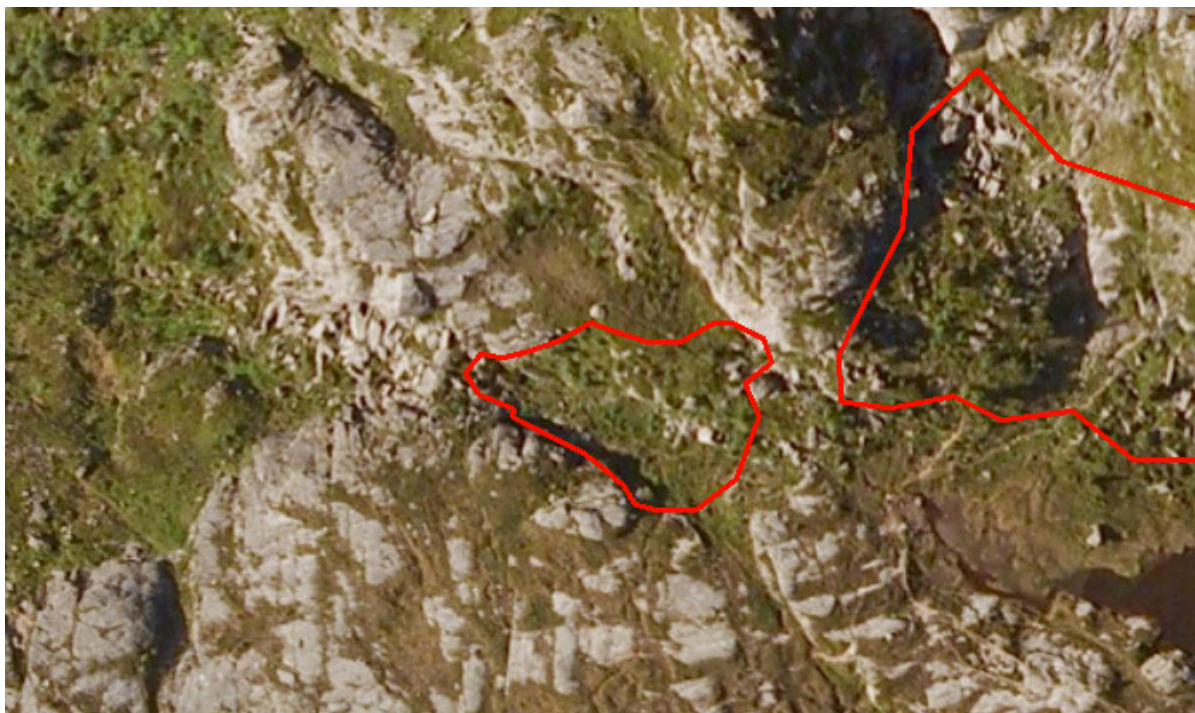
Bruk, tilstand og påvirkning: Ifølge Aud Stølen (miljøvernleder, Kristiansund kommune) var lokaliteten tidligere en del av et seterområde med sauebeiting. Litt øst for lokaliteten går en tursti.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes også innslag av andre rike kildesig i området, og lokaliteten kan derfor i noen grad sies å være del av et helhetlig landskap.

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi C – lokalt viktig. Den er liten og svak utviklet. Det ble ikke funnet rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør ikke utsettes terrenngrep eller annen form av påvirkning.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming: Bergknaus og rasmark

Mosaikk:

Feltsjekk: 08.09.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen 16.02.2012, basert på eget feltarbeid 08.09.2011, i forbindelse med naturtypekartlegging i Kristiansund kommune, på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Freikollen og vest for Freikollvatnet. Lokaliteten ligger i en smal forsenkning i terrenget som strekker seg fra øst mot vest. Det renner en liten bekk gjennom lokaliteten. Det er bergvegger både i nord og sør, og disse er til dels overrislet med vatn. Ellers går lokaliteten over til fattig fjellheivegetasjon i øst og lave bergvegger i vest som gir miljøet en kløftekarakter. Berggrunnen består av eklogitt og diorittisk til granittisk gneis. Nordvest for lokaliteten ligger naturtyperlokalitet Freikollvatnet nord, med kalkrike områder i fjellet. Ellers er det fattig fjellheivegetasjon, bergknauser, blokkmark og fjellvegger som preger området.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er kalkrike områder i fjellet

(C01), utforming bergknauser og rasmarker.

Artsmangfold: Det ble registrert kalkkrevende arter som loppestarr, fjellfrøstjerne, dvergjamne, svartopp, gulstarr, bjønnbrodd, gulsildre og junkerbregne. I tillegg vokser her fagerperikum, småengkall, lusegras, blåklokke, grønnstarr, gullris, antatt flekkmarihånd, stjernestarr, fjellmarikåpe, blåfjær, tepperot, lusegras, hengeaks, blåknapp, bringebær og mjøduert. Det ble også registrert en ubestemt blekksopp i vått torvmosemiljø. Av trær vokser her bjørk, rogn og einerbusker.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ifølge Aud Stølen (miljøvernleder, Kristiansund kommune) var lokaliteten tidligere en del av et seterområde med sauebeiting. En gjengrodd sti går gjennom lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere lokaliteter med kalkrike områder i fjellet, og lokaliteten kan derfor sies å være del av et helhetlig landskap.

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi B – viktig. Den er liten, men godt utviklet med et nokså stort arts mangfold. I tillegg har lokaliteten en fin variasjon av ulike økologiske miljøer i henhold til fuktighet, lystilgang og eksposisjon.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør ikke utsettes terrenginngrep. Det ville være positivt med sauebeiting med arealtilpasset beitetrykk for å hindre gjengroing

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Strandeng og strandsump

Utforming: Hevdet med beite

Mosaikk:

Feltsjekk: 08.09.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen 17.02.2012, basert på eget feltarbeid 08.09.2011, i forbindelse med naturtypekartlegging i Kristiansund kommune, på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en sørvestvendt bukt i Møstavågen, vest for Freikollen, ved Kleivmyra. Lokaliteten grenser til gjødslet slåttemark og eng i øst og nordøst og til en molo og skog i nordvest. Sør for lokaliteten ligger et lite skogholt og et naust. En bekk renner ut i sjøen i nordøst. Løsmassene består av finkornete havsedimenter, med en del spredte steinblokker i nedre del av strandenga.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er strandeng og strandsump (G05), med grunntypene øvre salteng (S7-3) og midtre salteng (S7-6) innenfor NiN-systemet.

Artsmangfold: Bl.a. ble det registrert strandnellik, strandkryp, strandkjempe og antatt fjæresivaks. Av trær finnes bl.a. bjørk, einerbusker, rogn og gråor i området.

Lok. nr. 51 Kleivmyra vest forts.

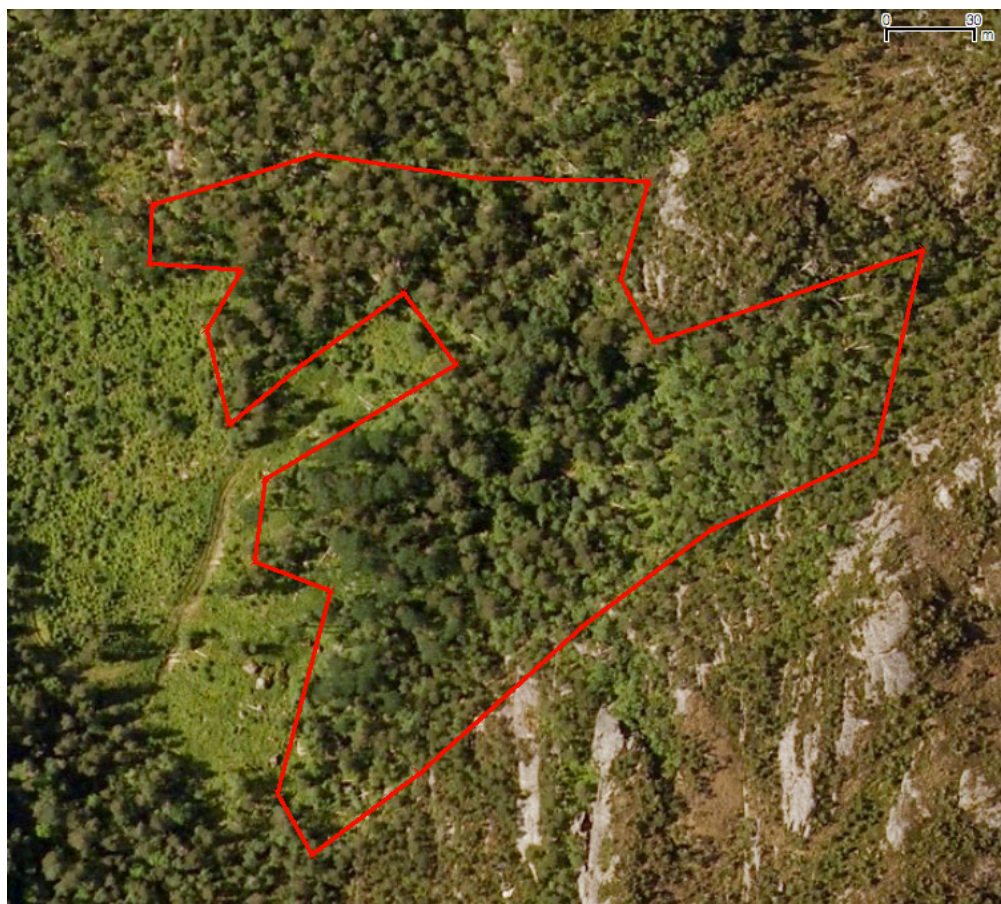
Bruk, tilstand og påvirkning: Engarealene rundt er gjødslet, noe som fører til avrenning av næringsstoffer ut i lokaliteten. Kantene til lokaliteten går inn i slåtteearealet. Ved feltundersøkelsen var det en bål plass i sørlige delen.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere lokaliteter med strandeng og strandsump i området, og lokaliteten kan derfor sies å være del av et helhetlig landskap.

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi C – lokalt viktig. Den er liten, noe påvirket av gjødsling, og det ble ikke funnet rødlistearter

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør ikke utsettes terrengeingrep som for eksempel utbygging. Det ville være positivt med opphør av gjødsling på tilgrensende arealer.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel lauvskog
Utforming: Gammelt ospeholt
Mosaikk:
Feltsjekk: 13.04.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen 17.02.2012, basert på eget feltarbeid sammen med Geir Gaarder og Kirstin Maria Flynn den 13.04.2011 i forbindelse med naturtypekartlegging i Kristiansund kommune, på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Dette er en revisjon av tidligere registrert lokalitet BN00013396 Sødalen, gammel lauvskog (B), basert på Gaarder (2003). Lokaliteten har fått endret avgrensning og verdi. Ved dette feltarbeidet ble det funnet forekomst av rødlistearten narreglye (EN). Kirstin Maria Flynn oppsøkte lokaliteten på nytt den 05.05.2011 for å undersøke nærmere forekomsten av narreglye i området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sentralt på Frei, sørøst for skogsvegen innover Sødalen i ei bratt og småkupert li som heller mot vest-nordvest. I nordvest er det noen fuktigere områder og et bekkesig. Det er spredt med store steinblokker, til dels som mosekledd blokkmark. Lokaliteten grenser til traktorveg, fattigere skog og hogstflate i sørvest. Det er et ungt granplantefelt lenger ned i vest, ellers grenser lokaliteten til fattig furuskog og noen bergvegger.

Berggrunnen består av granodiorittisk gneis. I nordøst finnes det innslag av kalkutfellinger på bergveggen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har gammel løvskog, utforming gammel ospeskog. Vegetasjonen er i all hovedsak småbregnevegetasjon, men det finnes også innslag av høystaudevegetasjon.

Artsmangfold: På trærne ble det funnet en artsrik lavflora med et godt utviklet lungeneversamfunn. Blant annet ble det registrert forekomst av filthinnelav, stiftfiltlav, kystnever, puteglye, brun blæreglye, glattvrenge, lungenever, sølvnever, kystvrenge, vanlig blåfiltlav, kystfiltlav, skjellglye og skorpefiltlav (NT). I tillegg ble det observert huleblygmose som er knyttet til kalkrike bergvegger, og skjermose. Det ble også registrert rurlav, kattefotlav og gammelgranlav (på bjørk), som tilhører skorpelavsamfunn som er typiske for sentvoksende lauvtrær. Det mest spennende funnet var forekomsten av narreglye (EN) på gammel osp, ikke minst fordi denne lokaliteten ved dette tidspunktet utgjorde ny sørgrense for denne sjeldne rødlistearten i Norge. Den ble funnet på i alt 6 ospetrær. Treslagene består av osp, furu, bjørk, hassel, selje, samt einer- og rosebusker. Oppi lia, i nordøstre del, finnes det flere gamle seljer og litt seljegadd. I feltsjiktet forkommer en del lågurt- og edellauvskogsarter som markjordbær, kusymre og kratthumbleblom, men også mer trivielle arter som gauksyre, samt en god del skogfrytle og blåbær. Det finnes også partier med høystaudevegetasjon med dominans av strutseving. På en ospelåg ble det funnet ospekjuke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er spor av hogst spredt i skogen, spesielt i sør. Skogen preges av kontinuitet i tresjiktet. Den huser en del gamle trær, og også innslag av læger og gadd.

Fremmede arter: Innslag av grantrær.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten regnes for å være del av et helhetlig landskap, fordi det er flere innslag av gammel løvskog i området. Likevel er det fremfor alt fattig furuskog, myrområder og kulturmark som preger landskapet.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor. Feltsjiktet var ved besøket ennå ganske dårlig utviklet pga. tidlig vår ved befaringen, men vi antar det er noe mer artsrikt enn hva vi observerte. Forekomsten av den sjeldne lavarten narreglye (EN) og det ganske store mangfoldet blant lavararter ellers, inkludert ytterligere en rødlisteart, gir lokaliteten helt klart verdi A – svært viktig.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør stå i fred og ikke utsettes hogst eller andre former for inngrep. Siden området nedenfor har blitt hogget og tilplantet med gran, bør det opprettes en hogst- og inngrepsfri buffersone på 20-30 meter rundt lokaliteten (der alle fremmede arter systematisk fjernes). Opprinnelige lysforhold på lokaliteten bør ikke bli dårligere, noe som et tett granplantefelt ville gjøre med økende høyde over tid. Spesielt narreglye er relativt lyskrevende og kan raskt forsvinne hvis det ikke tas hensyn til dette.

Litteratur

Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2003:17. 29 s.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Strandeng og strandsump
Utforming: Strandeng-forstrand/panne
Mosaikk:
Feltsjekk: 21.05.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen 17.02.2012, basert på eget feltarbeid sammen med Geir Gaarder 21.05.2011, i forbindelse med naturtypekartlegging i Kristiansund kommune, på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst på Flatsetøya i en sørøstvendt bukt. Den grenser til kulturmarkseng i vest og nord (slåttemark), til løvblandingsskog i nordøst, til en liten skog ved svabergene i sørvest, og til havet i sør og øst. Sørøst på lokaliteten ligger en skogkledd holme. Det er flere bekkesig og spredt med vegetasjonsfrie panner på lokaliteten. Løsmassene består av finkornete havsedimenter, med en del spredte steinblokker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er strandeng og strandsump (G05), utforming strandeng-forstrand/panne. Her finnes både ettårs-driftvoll (S3-5) og høgurt-driftvoll (S3-1), sand-forstrand (S6-2), øvre salteng (S7-3), midtre salteng (S7-6) samt en del midtre brakkvasseng (S7-2) etter NiN-systemet.

Artsmangfold: I driftvollene i overgang mot engmark vokser mye av de nitrofile artene mjødurt og strandrør, men det forekommer også innslag av hanekam og duskull i sumpstranda i øst. I øvre strandeng ble det bl.a. registrert gåsemure, tiriltunge, sløke, gulaks, strandnellik, strandkjempe og rødsvingel, og i midtre og nedre strandeng vokser det strandkryp, skjørbuksurt, strandstjerne, fjæresauløk og saltsiv.

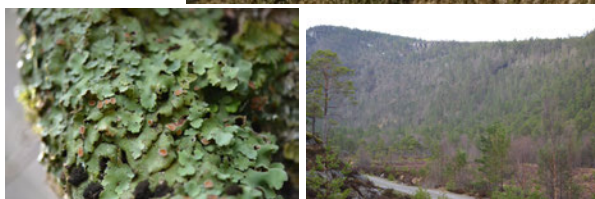
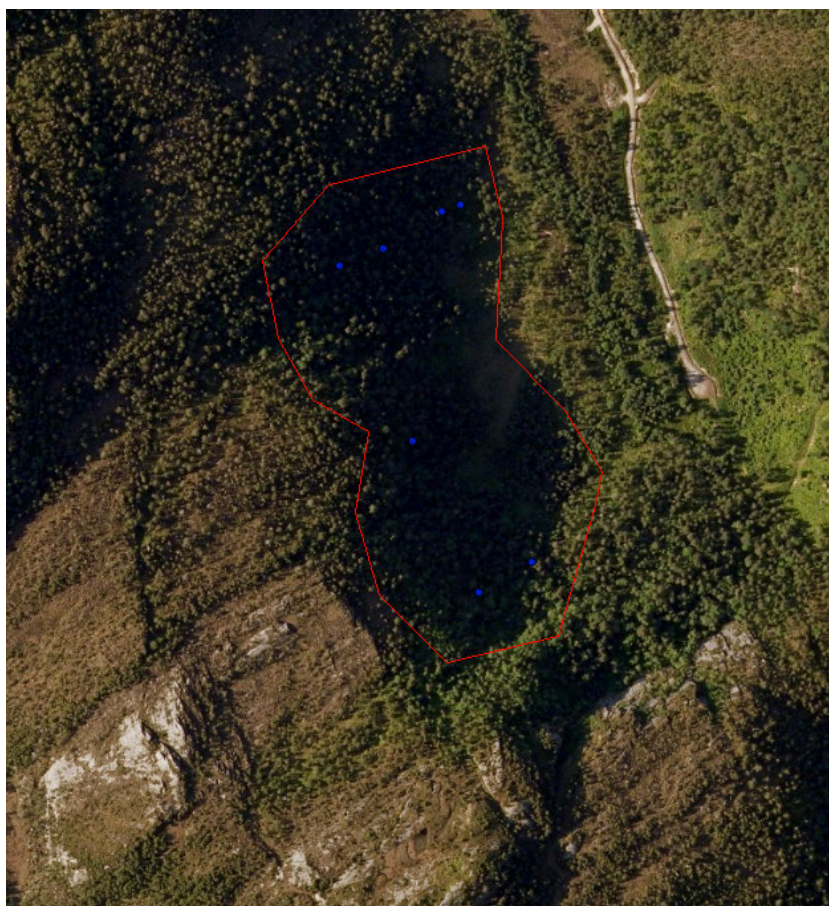
Bruk, tilstand og påvirkning: Tilgrensende kunstmark er gjødslet, noe som fører til avrenning av næringsstoffer ut i lokaliteten. Det ligger litt søppel her og der. Siden strandenga er ikke beitet lenger, viser den preg av gjengroing.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere små lokaliteter med strandeng og strandsump i området, og lokaliteten kan derfor i noen grad sies å være del av et helhetlig landskap

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi B – viktig. Den er middels stor og har en ganske god sonering. Rødlisterarter ble ikke funnet.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør ikke utsettes terrenginngrep som for eksempel utbygging. Det ville være positivt med opphør av gjødsling på tilgrensende arealer, og helst bør beiting av strandengene tas opp igjen for å hindre videre gjengroing.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel lauvskog

Utforming: Fuktig kystskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 11.04.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn 15.02.2012 av Kirstin Maria Flynn på grunnlag av eget feltarbeid 11.04.2011, sammen med Geir Gaarder og Ulrike Hanssen. Undersøkelsen er gjort i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Kristiansund kommune for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er tidligere kartlagt av bl.a. Geir Gaarder (2003) og lagt inn i naturbase (BN00013396). Den beskrives på nytt her og avgrensingen er endret (lokaliteten er delt i to).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger innerst i Sødalen på Frei i Kristiansund kommune. Det er en bratt, østvendt lise på vestsiden av dalen, med gammel løvskog. Det er flere bekker som renner ned midtre del av lia. Avgrensingen er noe diffus mot yngre og mer påvirket skog. I øst grenser lokaliteten til ei myr i nedkant av lia. Berggrunnen i området består i hovedsak av glimmerrik gneis og migmatitt. Dette er ikke spesielt rike bergarter, men det er likevel en del kravfulle arter her.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består i hovedsak av naturtypen gammel lauvskog med utforminga fuktig kystskog. I tillegg kommer noe rik edellauvskog av typen

rike hasselkratt og enkelte mindre bergvegger. Vegetasjonstypen etter NiN-systemet er i hovedsak blåbærfuktskog (T23-6). I øvre del er det en del lågurtskog (T23-4). Det er også områder med svake tendenser til høgstaudeskog (T23-9) og storbregneskog (T23-8). Bergveggene er tydelig kalkrike da det var kalkutfellinger på noen av dem; kalkrik vegg (T20-8).

Artsmangfold: Skogen er dominert av bjørk, rogn, selje og furu, med en del hassel i midtre del og noen gamle almetrær. I tillegg er det noe større osp. Feltsjiktet er til dels dominert av storfrytle og blåbær, men arter som gauksyre, legeveronika, linnea, sisselrot, kusymre, markjordbær, tveskjeggveronika, enghumleblom, krypsoleie, hvitveis og skogkarse finnes også. Det er spesielt lavfloraen som utmerker seg i lokaliteten med en god del arter i lungeneversamfunnet. Arter som vanlig blåfiltlav, kystfiltlav, grynfiltilav, lungenever, kystnever, skrubbenever, sølvnever, glattvrenge, rund porelav og puteglye er funnet flere steder. Gul pærelav (NT) og sølvpærelav ble funnet på flere hasselkratt sammen med blant annet vanlig rurlav. På gamle furutrær og stubber ble arter som rustflekknål, gubbeskjegg (NT), kattefotlav og gammelgranlav observert. Det var 3 gamle almetrær (NT) i lokaliteten med en del lav på og en av dem var synlig hul. Arter som hvithodenål (NT) og gulgrynnål ble funnet på disse i tillegg til arter i lungeneversamfunnet. På kalkrike bergvegger ble huleblygmose funnet, og på død ved i en av bekkene ble pusledraugmose og råteflak registrert. I tillegg ble det hørt territoriehevdende hvitryggspett i lia.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og har en god del dødt trevirke. Mye av dette er antagelig fra nyttårsorkanen i 1992, men noe er også eldre. Det er flere gamle og til dels hule almer, men disse er trolig ikke styvet. Det er tydelig at skogen er hogstpåvirket, særlig med tanke på furu. Det er en del furustubber i nedre del. I sørøstenden er det yngre skog som utgjør grensen til lokaliteten.

Fremmede arter: Platanlønn er funnet i nedre del av lia.

Del av helhetlig landskap: Dette er antagelig den beste gammelskogslokaliteten i kommunen og kan sies å være et slags kjerneområde i Sødalen. Det er få andre slike skog områder i kommunen.

Verdivurdering: Verdisetting: Det er flere sjeldne og rødlistede arter i lokaliteten og dette er kanskje den beste gammelskogslokaliteten i kommunen. Det er også tendenser til regnskog i lokaliteten med arter som gul pærelav. Lokaliteten har en klar verdi B – viktig.

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør få stå urørt og skogen må ikke hogges annet enn fjerning av platanlønn om det er ønskelig.

Litteratur

Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2003:17. 29 s.

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaets hovedformål er å tilby miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging av biologisk mangfold
- Konsekvensanalyser for ulike tema, blant annet: Naturmiljø, landskap, friluftsliv, reiseliv og landbruk
- Utarbeiding av forvaltningsplaner for verneområder
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Foredragsvirksomhet

Hovedadresse:

Gunnars veg 10, 6630 Tingvoll

Telefon: Se hjemmeside

Org.nr.:

984 494 068 MVA

Hjemmeside:

www.mfu.no